

ЗЕЛС
BNJVL

ГЛАСИЛО

GAZETË

ЗАЕДНИЦА
НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА
ЗЕЛС

Управниот одбор избираше претставници од ЗЕЛС за домашни и странски органи и тела

Bordi drejtues i BNJVL-së i zgjedh delegatët dhe anëtarët e Bashkësisë në organet dhe trupat vendore dhe të huaja

BASHKËSIA
E NJËSIVE TË
VETËQEVERISJES
LOKALE TË
REPUBLIKËS
SË MAQEDONISË
BNJVL

Средби со советниците во ЗЕЛС

Takim me këshilltarët në BNJVL

ЈАНУАРИ / ФЕВРУАРИ 2018
JANAR / SHKURT 2018

www.zels.org.mk

Почитувани,

Од самиот почеток на Новата 2018-та година, активностите на ЗЕЛС зедоа поинтензивен тек. Општините покажаа голем интерес за обуката за стекнување со овластување за водење постапка за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште, сопственост на Република Македонија. Околу двесте претставници од единиците на локалната самоуправа од 10 до 12 јануари, 2018 година, ја проследија обуката во „ЗЕЛС тренинг центарот“. Ова особено радува, бидејќи покажува дека постои заинтересираност за зголемување на бројот на општини што ќе ја преземат надлежност да управуваат со градежното неизградено земјиште, а еден од условите е општината да обезбеди соодветен број на вработени лица кои имаат овластувања, односно лиценца.

ЗЕЛС продолжи со традицијата по локалните избори и конституирањата на општинските совети да организира советувања со новоизбраните функционери. Во периодот од 22 до 25 мај, 2018 година, голем број советници ја прифатија поканата и дојдоа во просториите на Заедницата, имајќи можност да се запознаат со улогата и структурата на ЗЕЛС, органите и телата преку кои тие можат да адресираат одредени прашања и да реализираат конкретни активности. Исто така, тие беа запознаени и со нивната улога во функционирањето на Советот, со надлежностите на Советот, правата и одговорностите, особено во делот на финансирањето, локалниот економски развој и урбанизмот. Советниците кои сè уште ги немаа подигнато прирачниците - водичи за надлежностите на локалната власт добија по еден бесплатен примерок.

Во административната зграда на Заедницата се собраа и новоизбраните делегати од ЗЕЛС во Заедничкиот консултативен комитет помеѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК). Тие беа избрани на третата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, одржана на крајот на декември, минатата година, кога беа избрани и другите делегати, заменици и претставници од Заедницата, во сите домашни и меѓународни органи и тела, каде ЗЕЛС има свои претставници. Состанок во ЗЕЛС одржаа и членовите на Работната група одговорна за утврдување на нацрт-предлогот на Систематизирани ставови на ЗЕЛС. По опсежната дискусија по пристигнатите предлози од општините и со изнесени сопствени ставови и мислења тие ја утврдија ревидираната предлог-листа на систематизирани ставови на ЗЕЛС што ќе биде разгледана на следната седница на Управниот одбор.

За забрзување на реализацијата на проектот за изградба и развој на националниот гасоводен систем во Република Македонија, во ЗЕЛС се одржа состанок на претставници од деветнаесетте општини, низ кои минуваат предвидените гасоводни траси, претставници од МЕР и од други инволвираните институции, а присуствуваше и министерот за транспорт и врски, Горан Сугарески. ЗЕЛС го посети и деветнаесетчлената делегација од Србија, која беше заинтересирана за искуствата на нашата земја во имплементирањето и функционирањето на електронскиот систем www.e-urbanizam.mk, но и за искуствата на ЗЕЛС за поддршката што им ја дава на општините, за користењето на електронските услуги.

За овие и за други активности на Заедницата, подетално ќе се запознаете во обемната содржина на ова издание на Гласилото на ЗЕЛС. Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Извршен директор на ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:

Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС:

Ардита Дема-Мехмети

Подготвила:

Весна Арсовска-Динковска

Превод: Арта Абази, Валентина Трајко

Лекторирал: Момент мал ДООЕЛ, Скопје

Дизајн и подготовка: ПОИНТЕР ДОО Скопје

Печатење: Чоколографија ДООЕЛ Скопје

Тө nderuar,

Nga vetё fillimi i Vitit tё Ri 2018, aktivitetet e BNJVL-sё morrёn njё rrjedhё mё intensive. Komunat shfaqёn interesim tё madh mbi trajnimin pёr marrjen e autorizimit pёr mbajtjen e procedurёs pёr tjetёrsim dhe dhёnie me qira tё tokёs ndёrtimore pronёsi e Republikёs sё Maqedonisё. Rreth dyqind pёrfaqёsues nga njёsitё e vetёqeverisjes lokale prej 10 deri mё 12 janar, 2018, ndoqёn trajnimin nё Qendrёn e trajnimeve tё BNJVL-sё. Gёzon fakti i lartpёrmendur pasi qё tregon se ekziston interesim pёr rritjen e numrit tё komunave qё do tё marrin kompetencёn tё menaxhojnё me tokёn e pandёrtuar ndёrtimore, ndёrsa njё ndёr kushtet ёshtё qё komuna tё sigurojё numёr adekuat tё personave tё punёsuar tё cilёt kanё autorizime, respektivisht licenca.

BNJVL vazhdon me traditёn qё pas zgjedhjeve lokale dhe konstituiimit tё kёshillave komunale tё organizojё kёshillime pёr funksionarёt e sapo zgjedhur. Nё periudhёn prej 22 deri mё 25 maj, 2018, pranuan ftesёn qё njё numёr i madh i kёshilltarёve tё cilёt erdhёn nё hapёsirat e BNJVL-sё, organet dhe trupat pёrmes sё cilave ata mund tё adresojnё чёshtje tё caktuara dhe tё realizojnё aktivitete konkrete. Gjithash-tu u informuan edhe me rolin e tyre nё funksionimin e Kёshillave, tё drejtat dhe obligimet, veћanёrisht nё pjesёn e financimit, zhvillimit ekonomik lokal dhe urbanizmit. Kёshilltarёt tё cilёt akoma nuk kanё marrё doracakёt-udhёzues pёr kompetencat e pushtetit lokal morrёn nga njё ekzemplar falas.

Nё ndёrtesёn administrative tё Bashkёsisё u mblodhёn edhe delegatёt e sapo zgjedhur nga BNJVL nё Komitetin e Pёrbashkёt Kon-sultativ midis Republikёs sё Maqedonisё dhe Komitetit tё rajoneve tё Bashkimit Evropian (KPK). Ata u zgjedhёn nё seancёn e tretё tё Bordit drejtues tё BNJVL-sё, tё mbajtur nё fund tё dhjetorit, vitin e kaluar, kur i zgjedhёn edhe delegatёt tjerё, zёvendёsit dhe pёrfaqёsuesit e Bashkёsisё, nё tё gjitha organet dhe trupat vendore dhe tё huaja, ku BNJVL ka pёrfaqёsuesit e saj. Mbledhje nё BNJVL mbajtёn edhe anёtarёt e Grupit punues pёrgjegjёs pёr pёrcaktimin e projekt-pro-pozimit tё Qёndrimeve tё sistematizuara tё BNJVL-sё. Pas diskutimit vёllimor mbi propozimet e arritura nga komunat dhe me qёndrimet dhe mendimet e parashtruara personale, tё njёjtёt pёrcaktuan propo-zim-listёn e reviduar tё qёndrimeve tё sistematizuara tё BNJVL-sё qё do tё shqyrtohet nё seancёn e ardhshme tё Bordit drejtues.

Lidhur me pёrshpejtimin e realizimit tё projektit pёr ndёrtim dhe zh-villim tё sistemeve nacionale tё gazpёrчuesit nё Republikёn e Maqedonisё, nё BNJVL u mbajt mbledhje e pёrfaqёsuesve nga 19 komuna, nёpёr tё cilat kalojnё trasat e parashikuara tё gazpёrчuesit, pёrfaqё-suesit e MER dhe nga institucionet tjera tё involvuara, ndёrsa morri pjesё edhe ministri pёr transport dhe lidhje, Goran Sugareski. BN-JVL-nё vizitoi edhe delegacioni nёntёmbёdhjetё anёtarёsh nga Re-publika e Serbisё, qё shfaqti interesim pёr pёrvojat e vendit tonё nё implementimin dhe funksionimin e sistemit elektronik www.e-urbanizam.mk, por edhe pёr pёrvojat e BNJVL-sё pёr pёrkrahjen qё u'a jep komunave lidhur me shfrytёzimin e shёrbimeve elektronike.

Pёr kёto dhe pёr aktivitete tjera tё Bashkёsisё, do tё informoheni mё detajisht nё pёrmbajtjen vёllimore tё kёtij botimi tё Gazetёs sё BNJ-VL-sё.

Me respekt,

Dushica Perishiq

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-sё

BASHKёSIA E NJёSIVE Tё VETёQEVERISJES LOKALE Tё REPUBLIKёS Sё MAQEDONISё

tel. +389 (0) 2 30 99 033, faks: +389 (0) 2 30 61 994
rr. „Kopenhagenska“ nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup,
Republika e Maqedonisё

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-sё:

Dushica Perishiq

Zёvendёs drejtor ekzekutiv i BNJVL-sё:

Ardita Dema – Mehmeti

Pёrgatiti:

Vesna Arsovska-Dinkovska

Pёrkthim: Arta Abazi, Valentina Trajko

Lektoron: Moment Mal, Shkup

Dizajnim dhe pёrgatitje: POINTER SHPK, Shkup

Shtyp: Чоколографија, Shkup

УПРАВНИОТ ОДБОР ИЗБИРАШЕ ПРЕТСТАВНИЦИ ОД ЗЕЛС ЗА ДОМАШНИ И СТРАНСКИ ОРГАНИ И ТЕЛА

Управниот одбор на ЗЕЛС на 26 декември, 2017 година ја одржа третата седница, во просториите на административната зграда на ЗЕЛС. На седницата беа избрани делегати и членови во странски и домашни тела и органи, во кои ЗЕЛС има свои претставници. Присутните дискутираа и за систематизираните ставови на Заедницата, во кои се опфатени предизвици со кои се соочуваат општините, а кои се преточени во соодветни барања што ЗЕЛС ги упатува до централната власт за подобрување на состојбите, при спроведувањето на префрлените надлежности на локално ниво.

Делегати и заменици од ЗЕЛС во Советот на Европа

Управниот одбор избра по тројца делегати и нивни заменици, како претставници од ЗЕЛС, во Советот на Европа. Станува збор за водечка организација за заштита на човековите права, демократијата и владеењето на правото. Советот постои од 1949 година, а во неа членуваат 47 земји, со над 800 милиони жители. Во активностите на Советот на Европа, посебен акцент се става на заштитата на човековите права, развојот на демократијата, владеењето на правото и на културната соработка. Советот на Европа ги развива демократските принципи базирани на Европската конвенција за човекови права и други релевантни документи за заштита на правата на човекот. Во таа насока, во делегациите задолжително треба да има 30% застапеност на жените, во спротивно, нема да ѝ биде дозволено на таа делегација да гласа. Исто така, составот на делегацијата треба да ја отсликува одразената волја на народот, односно членовите да се од најзастапените политичките партии во земјата.

Делегати во Советот на Европа:

1. **Теута Арифи** – Градоначалничка на Општина Тетово
2. **Наташа Петровска** – Градоначалничка на Општина Битола
3. **Коста Јаневски** – Градоначалник на Општина Струмица

Заменици се:

1. **Ирена Мишева**, советник во Град Скопје
2. **Арбен Таравари**, Градоначалник на Општина Гостивар
3. **Јован Стојаноски**, Градоначалник на Општина Охрид

BORDI DREJTUES I BNJVL-SË I ZGJODHI DELEGATËT DHE ANËTARËT E BASHKËSISË NË ORGANET DHE TRUPAT VENDORE DHE TË HUAJA

Bordi drejtues i BNJVL-së më 26 dhjetor, 2017, mbajti seancën e tretë, në hapësirat e ndërtesës administrative të BNJVL-së. Në seancë u zgjodhën delegatët dhe anëtarët në trupat dhe organet vendore dhe të huaja, në të cilat BNJVL ka përfaqësues të saj. Të pranishmit diskutuan edhe mbi qëndrimet e sistematizuara të Bashkësisë, që kanë të bëjnë me të gjitha sfidat dhe kërkesat që BNJVL i dërgon te pushteti qendror lidhur me përmirësimin e gjendjeve gjatë zbatimit të të gjitha kompetencave të transferuara në nivel lokal.

Delegatët dhe zëvendësit e BNJVL-së, në Këshillin e Evropës

Bordi drejtues zgjodhi nga tre anëtarë dhe zëvendës të tyre, si përfaqësuese nga BNJVL, në Këshillin e Evropës. Sipas pikës së parë nga rendi i ditës, Bordit drejtues zgjodhi emëroi anëtarë dhe zëvendës të tyre në Këshillin e Evropës. Bëhet fjalë për organizatë më të vjetër ndërkombëtare e cila përmes aktiviteteve të saj përpiqet për integritet evropiane e që ekziston tashmë 68 vjet. Në të anëtare janë 47 vende, me mbi 800 milion banorë. Në aktivitetet e Këshillit të Evropës, theks i veçantë i vendoset mbrojtjes të të drejtave të njeriut, zhvillimi i demokracisë, sundimi i të drejtës dhe bashkëpunimit kulturor. Këshilli i Evropës i zhvillon parimet demokratike të bazuara në Konventën Evropiane për të drejta të njeriut dhe dokumente tjera relevante për mbrojtjen e të drejtave të njeriut. Në këtë drejtim detyrimisht duhet respektuar që në delegacione të ketë 30% përfaqësim të femrave, në të kundërtën nuk do të jetë e lejuar të votojnë. Gjithashtu, përbërja e delegacionit duhet të pasqyrojë dëshirën e shprehur të popullit, respektivisht anëtarët të jenë partitë politike më të përfaqësuar në vend. Bordi drejtues i BNJVL-së i zgjedh këta delegatë në Këshillin e Evropës:

Anëtarë:

1. **Teuta Arifi** – Kryetar e komunës së Tetovës
2. **Natasha Petrovska** – Kryetar e komunës së Manastirit
3. **Kosta Janevski** – Kryetar i komunës së Strumicës

Zëvendës janë:

1. **Irena Misheva**, Këshilltar në Qytetin e Shkupit
2. **Arben Taravari**, Kryetar i komunës së Gostivarit
3. **Jovan Stojanovski**, Kryetar i komunës së Ohrit

Единаесет делегати и исто толку заменици во ЗКК

Управниот одбор на ЗЕЛС избира 11 делегати и исто толку заменици во Заедничкиот консултативен комитет помеѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК). Република Македонија воспостави партнерски однос со Европската Унија од 2008 година, во делот на соработката за локалните и регионални политики, на начин што е формиран ЗКК, претставуван преку Комитетот на регионите. Ова тело е воспоставено со цел да ја подготвува основата за проширување на Европската Унија преку унапредување на политичкиот дијалог и соработка меѓу локалните и регионалните власти. Една од темите секогаш се донесува за улогата на локалните власти и напредокот за членство во Унијата, а втората тема е од различни области, меѓу кои понагласени се темите од областа на финансирањето на локалната самоуправа, јавните набавки, бегалската криза и други. Делегатите и замениците се избираат од редовите на градоначалници и советници. Состаноците се одржуваат во Брисел и во Република Македонија, а ги водат двајцата ко-претседавачи, по еден од двете страни.

Делегати на ЗЕЛС во ЗКК се:

1. **Максим Димитриевиќ**, градоначалник на Општина Куманово
2. **Сашо Поцков**, градоначалник на Општина Гевгелија
3. **Аце Коцевски**, градоначалник на Општина Велес
4. **Благој Бочварски**, градоначалник на Општина Штип
5. **Ружди Љата**, градоначалник на Општина Дебар
6. **Миљкије Халими**, градоначалничка на Општина Арачиново
7. **Борис Георгиевски**, градоначалник на Општина Гази Баба
8. **Фатмир Дехари**, градоначалник на Општина Кичево
9. **Билјана Секуловска – Габер**, советник од Град Скопје
10. **Сашо Велковски**, градоначалник на Општина Свети Николе
11. **Рамиз Мерко**, градоначалник на Општина Струга

Заменици се:

1. **Стефан Богоев**, градоначалник на Општина Карпош
2. **Блерим Беџети**, градоначалник на Општина Сарај
3. **Азем Садиќи**, градоначалник на Општина Студеничани
4. **Перо Костадинов**, градоначалник на Општина Валандово
5. **Живко Гошаревски**, градоначалник на Општина Ресен
6. **Марјан Јанев**, градоначалник на Општина Василево
7. **Илија Јовановски**, градоначалник на Општина Прилеп
8. **Борјанчо Мицевски**, градоначалник на Општина Крива Паланка

Нјембедхјетѐ делегатѐ dhe po aq zѐvendѐs nѐ KPK

Bordi drejtues i BNJVL-sѐ zgjodhi 11 delegatѐ dhe po aq zѐvendѐs nѐ Komitetin e Pѐrbashkѐt Konsultativ midis Republikѐs sѐ Maqedonisѐ dhe Komitetit tѐ rajoneve tѐ Bashkimit Evropian (KPK). Republika e Maqedonisѐ vendosi marrѐdhѐnie partnerike me Bashkimin Evropian nga viti 2008 nѐ pjesѐn e bashkѐpunimit pѐr politikat lokale dhe rajonale, nѐ mѐnyrѐ qѐ u formua KPK, tѐ paraqitur pѐrmes Komitetit tѐ rajoneve. Ky trup ѐshtѐ vendosur me qѐllim tѐ pѐrgatisѐ bazѐn e zgjerimit tѐ Bashkimit Evropian pѐrmes avancimit tѐ dialogut politik midis pushteteve lokale dhe rajonale. Njѐ ndѐr temat cdoherѐ ka tѐ bѐjѐ me rolin e pushteteve lokale dhe avancimin e anѐtarѐsisѐ nѐ BE, ndѐrsa tema e dytѐ ѐshtѐ nga lѐmenjѐ tѐ ndryshѐm, midis tѐ cilave janѐ temat nga lѐmia e financimit tѐ vetѐqeverisjes lokale, furnizimet publike, kriza me refugjatѐt etj. Delegatѐt dhe zѐvendѐsit e tyre zgjedhѐn nga radhѐt e kryetarѐve tѐ komunave dhe kѐshilltarѐve. Mbledhjet mbahen nѐ Bruksel dhe nѐ Republikѐn e Maqedonisѐ, ndѐrsa i mbajnѐ dy bashkѐ-kryesues, nga njѐ nga tѐ dyja palѐt.

Delegatѐt e BNJVL-sѐ nѐ KPK janѐ:

1. **Maksim Dimitrievski**, Kryetar i komunѐs sѐ Kumanovѐs
2. **Sasho Pockov**, Kryetar i komunѐs sѐ Gjevgjeli
3. **Ace Kocovski**, Kryetar i komunѐs sѐ Veles
4. **Blagoj Boçvanski**, Kryetar i komunѐs sѐ Shtipit
5. **Ruzhdi Lata**, Kryetar i komunѐs sѐ Dibrѐs
6. **Milikije Halimi**, Kryetar e komunѐs sѐ Haraçinѐs
7. **Boris Georgievski**, Kryetar i komunѐs sѐ Gazi Babѐs
8. **Fatmir Dehari**, Kryetar i komunѐs sѐ Kѐrçovѐs
9. **Bljvana Sekullovska Gaber** – Kѐshilltar nga Qyteti i Shkupit
10. **Sasho Vellkovski**, Kryetar i komunѐs Sveti Nikole
11. **Ramiz Merko**, Kryetar i komunѐs sѐ Strugѐs

Zѐvendѐs janѐ:

1. **Stefan Bogoev**, Kryetar i komunѐs sѐ Karposhit
2. **Blerim Bexheti**, Kryetar i komunѐs sѐ Sarajit
3. **Azem Sadiki**, Kryetar i komunѐs sѐ Studeniçanit
4. **Pero Kostadinov**, Kryetar i komunѐs sѐ Vallandovѐs
5. **Zhivko Gosharevski**, Kryetar i komunѐs sѐ Resnjѐs
6. **Marjan Janev**, Kryetar i komunѐs sѐ Vasievѐs
7. **Ilija Jovanovski**, Kryetar i komunѐs sѐ Prilepit
8. **Borjanço Micevski**, Kryetar i komunѐs sѐ Kriva Pallankѐs

9. **Жаклина Јовановска**, градоначалничка на Општина Старо Нагоричане
10. **Соња Стаменкова**, градоначалник на Општина Македонска Каменица
11. **Медат Куртовски**, градоначалник на Општина Маврово Ростуше

Делегати од ЗЕЛС во НАЛАС

Петре Шилегов, претседателот на ЗЕЛС и градоначалник на Град Скопје и потпретседателите на ЗЕЛС, **Висар Ганиу** - градоначалник на Општина Чаир и **Митко Јанчев**, градоначалник на Општина Кавадарци, беа избрани за делегати во Мрежата на асоцијации на локалните власти од Југоисточна Европа (НАЛАС). Оваа мрежа е формирана под покровителство на Конгресот на регионални и локални власти на Советот на Европа, во рамките на Пактот за стабилност. Во 2004 година членките на НАЛАС го усвоија Статутот во Стразбур, а од 2007 година, седиштето на НАЛАС е во Скопје.

Пет члена од ЗЕЛС во Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините

Во Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините беа избрани пет члена од редот на градоначалници. Во ова тело, кое брои вкупно 9 члена, претставниците од локалната власт се мнозинство, а останатите членови се од редот на државните службеници. Беше сугерирано, заради одржување на одреден континуитет во неговото работење, да бидат избрани и членови кои имаат искуство во работењето на Комисијата, како и поголеми познавања од областа на финансиите.

Членови на Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините се:

1. **Аце Коцевски** - градоначалник на Општина Велес
2. **Блерим Беџети** - градоначалник на Општина Сарај
3. **Николчо Илијев** - градоначалник на Општина Кочани
4. **Жика Стојановски** - градоначалник на Општина Илинден
5. **Сашо Поцков** - градоначалник на Општина Гевгелија

Тројца членови од ЗЕЛС во Комитетот за градежно земјиште

Управниот одбор на ЗЕЛС избра и тројца членови во Комитетот за градежно земјиште, сопственост на Република Македонија. Станува збор за советодавно и координативно тело, формирано заради следење, остварување и унапредување на начинот на вршење на работите за располагање со градежното земјиште, сопственост на Република Македонија. Комитетот го следи исполнувањето на условите од страна на ЕЛС да управуваат со ова земјиште; дава мислење за донесување на одлука за вршење на работите

9. **Zhaklina Jovanovska**, Kryetar i komunës Staro Nagorichane
10. **Sonja Stamenkova**, Kryetar i komunës Makedonska Kamena
11. **Medat Kurtovski**, Kryetar i komunës Mavrovë Roshtushë

Delegatët e BNJVL-së në NALAS

Petre Shilegov, kryetar i BNJVL-së dhe kryetar i Qytetit të Shkupit dhe nënkryetarët e BNJVL-së, **Visar Ganiu** – kryetar i komunës së Çairit dhe **Mitko Jançev**, kryetar i komunës së Kavadarit, u zgjedhën për delegatë në Rrjetin e asociacioneve të pushteteve lokale nga Evropa Juglindore (NALAS). Ky Rrjet u formua nën patronazhin e Kongresit të pushteteve rajonale dhe lokale të Këshillit të Evropës, në kuadër të Paktit për stabilitet. Në vitin 2004, anëtarët e NALAS miratuan Statutin në Strasburg, ndërsa nga viti 2007, selia e NALAS është në Shkup.

Në Komisionin për ndjekjen e zhvillimit të sistemit për financim të komunave u zgjedhën pesë anëtarë nga radhët e kryetarëve të komunave. Në këtë trup, që numëron 9 anëtarë, përfaqësuesit e pushtetit lokal janë shumicë, ndërsa anëtarë janë nga radhët e nëpunësve shtetëror. U sugjerua që në këtë trup të ketë edhe anëtarë të cilët tashmë kanë përvojë në punën e Komisionit dhe kanë njohuri të mëdha nga lëmia e financave me qëllim të mbajtjes së vazhdimësisë së caktuar në punën e këtij Komisioni të rëndësishëm për BNJVL-në. Anëtarët e Komisionit për ndjekje dhe zhvillim të sistemit për financim të komunave janë:

1. **Ace Kocovski** – Kryetar i komunës së Velesit
2. **Blerim Bexheti** – Kryetar i komunës së Sarajit
3. **Nikollço Iliev** – Kryetar i komunës së Koçanit
4. **Zhika Stojanovski** – Kryetar i komunës së Ilindenit
5. **Sasho Pockov** – Kryetar i komunës së Gjevgjelisë

Tre anëtarë nga BNJVL në Komitetin për tokë ndërtimore

Bordi drejtues i BNJVL-së zgjodhi edhe tre anëtarë në Komitetin për tokë ndërtimore, pronësi e Republikës së Maqedonisë. Bëhet fjalë për trup këshilldhënës dhe koordinativ të formuar për shkak të ndjekjes, realizimit dhe avancimit të mënyrës së kryerjes së punëve për disponim me tokën ndërtimore, pronësi e Republikës së Maqedonisë, komiteti ndjek plotësimin e kushteve nga ana e NJVL të menaxhojnë me këtë tokë; të jep mendim për miratimin e vendimit për kryerjen e punëve për tokë ndërtimore dhe për ndërmarrjen e kryerjes të aktiviteteve të njëjta; rekomandon masa të Qeveria e RM lidhur me përmirësimin e mënyrës për kryerjen e

за располагање со градежното земјиште и за одземање на вршењето на истите активности; предлага мерки до Владата на РМ за подобрување на начинот на вршење на работите за располагање со ова земјиште; ја следи примената на начелата на професионалност, транспарентност и законитост на постапките спроведени согласно со законот и изготвува годишен извештај за развојот на вршењето на работите за располагање со градежното земјиште и го доставува до Владата. Досега, 45 единици на локалната власт во земјава управуваат со градежното неизградено земјиште, сопственост на РМ. Тие земаат 80% од средствата од продажбата на земјиштето, додека во согласност со законските измени, од месец јануари 2019 година, општините кои не ја презеле оваа надлежност ќе земаат само 20% од продажбата на земјиштето што е на нивната територија, а 80% ќе одат во касата на централната власт. Комитетот е составен од седум члена, од кои тројца претставници од ЗЕЛС, два члена од Министерството за транспорт и врски, по еден член од Министерството за локална самоуправа и од Министерството за финансии.

Членови од ЗЕЛС во Комитетот за градежно земјиште, сопственост на Република Македонија се:

1. **Саша Богдановиќ** - градоначалник на Општина Центар
2. **Борче Митевски** - градоначалник на Општина Петровец
3. **Висар Ганиу** - градоначалник на Општина Чаир

Во Национален Совет за евроинтеграции при Собранието на Република Македонија, Управниот одбор на ЗЕЛС го избра:

1. **Златко Марин** - градоначалник на Општина Аеродром

Во Комитет за следење на ИПАРД-2 Програмата избран е:

1. **Зоран Зимбаков** - градоначалник на Општина Босилово

Во Совет за земјоделство и рурален развој беше избрана:

1. **Јасмина Гулевска** - градоначалник на Општина Могила

Во Комисија за одобрување на набавка на противпожарна опрема и средства за гаснење на пожари за противпожарните единици избрани се два члена:

1. **Илија Јованоски** - градоначалник на Општина Прилеп
2. **Рамиз Мерко** - градоначалник на Општина Струга

Во Совет за статистика на Република Македонија при Државниот завод за статистика, Управниот одбор ги избра:

1. **Горан Трајковски** - градоначалник на Општина Делчево
2. **Тони Делков** - градоначалник на Општина Неготино

пунëve për të disponuar me këtë tokë; ndjek zbatimin e parimeve të profesionalitetit, transparencës dhe ligjshmërisë së procedurave të zbatuara unanimisht me ligjin dhe harton raport vjetor për zhvillimin e kryerjes së punëve për të disponuar me tokën ndërtimore dhe e parashtron në Qeveri. Deri më tani 44 njësi të pushtetit lokal në vend menaxhojnë me tokën e pandërtuar ndërtimore. Ato marrin 80% nga mjetet nga shitja e tokës, ndërsa konform ndryshimeve ligjore, nga muaji janar 2019, komunat të cilat nuk e kanë ndërmarrë këtë kompetencë do të marrin 20% nga shitja e tokës që është në territorin e tyre, ndërsa 80% do të shkojnë në arkën e pushtetit qendror. Komiteti përbëhet prej shtatë anëtarë, prej të cilëve re përfaqësues nga BNJVL, dy anëtarë nga Ministria për transport dhe lidhje, nga një anëtar nga Ministria për vetëqeverisje lokale dhe nga Ministria për financa.

Anëtarët e BNJVL-së në Komitetin për tokë ndërtimore, pronësi e Republikës së Maqedonisë janë:

1. **Sasha Bogdanoviq** - Kryetar i komunës Qendër
2. **Borçe Mitevski** - Kryetar i komunës së Petrovecit
3. **Visar Ganiu** - Kryetar i komunës së Çairit

Në Këshillin nacional për eurointegritime të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, Bordi drejtues i BNJVL-së zgjodhi:

1. **Zlatko Marin** - Kryetar i komunës së Aerodromit

Në Komitetin për ndjekjen e programit IPARD-2, u zgjodh:

1. **Zoran Zimbakov** - Kryetar i komunës së Bosillovës

Në Këshillin për bujqësi dhe zhvillim rural, u zgjodh:

1. **Jasmina Gulevska** - Kryetar i komunës së Mogillës

Në Komisionin për miratimin e furnizimit të pajisjes zjarrfikëse dhe mjeteve për shuarjen e zjarreve për njësitë zjarrfikëse u votuan dy kryetarë komunash:

1. **Ilija Jovanovski** - kryetar i komunës së Prilepit dhe
2. **Ramiz Merko**, kryetar i komunës së Strugës

Këshillin për statistikë të Republikës së Maqedonisë, të Entit shtetëror për statistikë, Bordi drejtues zgjodhi:

1. **Goran Trajkovski** - Kryetar i komunës së Dellçevës
2. **Toni Dellkov** - kryetar i komunës së Negotinës

Pastaj Bordi drejtues i BNJVL-së i shqyrtoi qëndrimet e sistematizuara të Bashkësisë të cilat në dhjetë ditët e kaluara u parashtruan te të gjitha komunat. Të pranishmit përmendën se është e nevojshme një periudhë më e gjatë

Потоа, Управниот одбор на ЗЕЛС ги разгледа систематизираните ставови на Заедницата, кои во изминатите десетина дена беа доставени до сите општини. Присутните посочија дека е потребен поголем период за изјаснување по овој многу значаен документ на ЗЕЛС, а воедно беше посочено дека треба да се направат и одредени дополнувања на барањата со нови предлози кои се од големо значење за натамошното лобирање на ЗЕЛС, во полза на општините. Во таа насока беше предложено да се формира работна група од членови од Управниот одбор на ЗЕЛС кои ќе го преработат подетално овој документ и ќе утврдат нацрт-верзија што ќе биде испратена до крајот на месец јануари, 2018 година до сите членки на Заедницата. Општините треба до 20 февруари, 2018 година да се изјаснат по Предлог-нацртот на систематизираните ставови на ЗЕЛС, а, потоа истиот ќе биде повторно ставен на разгледување на Управниот одбор. **Во составот на оваа Работна група беа предложени:**

1. **Аце Коцевски**, градоначалник на Општина Велес
2. **Фатмир Дехари**, градоначалник на Општина Кичево
3. **Теута Арифи**, градоначалник на Општина Тетово
4. **Максим Димитриевски**, градоначалник на Општина Куманово
5. **Жика Стојановски**, градоначалник на Општина Илинден
6. **Душица Перишиќ**, извршен директор на ЗЕЛС

Под точката „разно“, членовите на Управниот одбор дискутираа за предложените мерки од Извештајот за Doing Business 2018. Особено внимание предизвика мерката за утврдување на можност за укинување на надоместокот за уредување на градежни земјиште (комуналии) за објекти со намена за лесна индустрија, сервиси и стоваришта. Управниот одбор на ЗЕЛС не ја прифати оваа мерка со образложение дека општините имаат сериозни финансиски предизвици, па укинувањето на каков било извор на дополнителни приходи ќе придонесе за натамошно влошување на оваа состојба. Беше посочено дека за вакви мерки, локалните власти би можеле да разговараат доколку се успее да се обезбеди добра фискална стабилизација на општините, што ќе биде предмет на натамошни преговори со централната власт.

Беше изнесен и предизвикот со кој се соочуваат одреден број на единици на локална власт, во однос на финансирањето на професионалните спортски клубови. Општините се јавуваат како нивни главен акционер и притоа се трошат значителни финансиски средства, кои може да се искористи за подобрување на инфраструктурата, односно подобрување на услугите кон граѓаните. Беше посочено дека сериозно треба да се анализира оваа област и да се најдат адекватни решенија, кои нема да предизвикаат негативни последици по овие клубови и развивањето на спортот и спортските активности, иако со Законот за локална самоуправа, општините се надлежни за развивање на масовниот и на училишниот спорт.

Членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС дискутираа и за прашањето со легализацијата на бесправно изградените објекти. Присутните изразија незадоволство што овој клучен Закон за општините, во фазата кога се изготвувал текстот за изменување и дополнување на Законот за бесправно изградените објекти не е доставен до ЗЕЛС на консултација, односно не е овозможено општините да се произнесат по истиот. Прашањето за легализација на бесправно изградените објекти, нивното идно вклопување во урбанистичко – планската документација, како и високиот расход на општините во земјава поради експропријација на легализирани објекти кои се наоѓаат на земјиште предвидено за изградба на инфраструктурни објекти, претставува многу голем проблем за општините. Потребен е и усогласен начин на докажување на периодот на изградба на бесправниот објект, односно веродостоен доказ, дали истиот е изграден до 1 септември 2011 година, како што тоа е утврдено со законот. Членовите на УО заклучија, дека ЗЕЛС треба писмено да се обрати до Министерството за транспорт и врски и да побара да биде доставен предлог-законот на разгледување од страна на сите локални власти.

пër qartësimin e këtij dokumenti shumë të rëndësishëm të BNJVL-së, ndërsa njëkohësisht përmendi se duhet bëhet plotësim të kërkesave me propozime të reja të cilat kanë rëndësi të madhe për lobimin e mëtejme të BNJVL-së, në dobi të komunave. Në këtë drejtim u propozua të formohet grup pune nga anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së të cilat do t'i përpunojnë më detajisht këtë dokument dhe do të përcaktohet projekt-versioni që do të dërgohet deri në fund të muajit janar, 2018 të gjitha anëtarëve të Bashkësisë, komunat duhet që deri më 20 shkurt, 2018, të shpjegojnë për Propozim – Projekt qëndrimet e sistematizuara BNJVL-së. **Në përbërjen e këtij Grupi punues u propozuan:**

1. **Ace Kocevski**, Kryetar i komunës së Velesit
2. **Fatmir Dehari**, Kryetar i komunës së Kërçovës
3. **Teuta Arifi**, Kryetar i komunës së Tetovës
4. **Maksim Dimitrievski**, Kryetar i komunës së Kumanovës
5. **Zhika Stojanovski**, Kryetar i komunës së Ilindenit
6. **Dushica Perishiq**, drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

Në pikën të ndryshme anëtarët e Bordit drejtues diskutuan për masat e propozuara nga Raporti Doing Business 2018. Vëmendje të veçantë shkaktoi masa për përcaktimin e mundësisë për abrogimin e kompensimeve për rregullim të tokës ndërtimore (komunale) për objektet me dedikim për industri të lehtë, servise dhe depotë. Bordi drejtues i BNJVL-së nuk pranoi këtë masë me arsytim se komunat kanë sfida serioze financiare, pas abrogimit të çdo lloji të të hyrave plotësuese do të kontribuojë për keqësimin e mëtejme të kësaj gjendje. U përmend se për masa të kështilla, pushtetet lokale do të mund të bisedojnë përderisa arrin të sigurohet stabilizim fiskal i mirë i komunave, që do të jetë lëndë e negociatave me pushtetin qëndror.

U parashtrua edhe sfida me të cilën ballafaqohen një numër i caktuar i pushtetit lokal lidhur me financimin e klubeve profesionale sportive. Komunitet paraqiten si akcionarë kryesorë të tyre e me ç'rast shpenzohen mjete të shumta financiare, të cilat mund të shfrytëzohen për përmirësimin e infrastrukturës, respektivisht përmirësimin e shërbimeve ndaj qytetarëve. U përmend se seriozisht duhet të analizohet kjo lëndë dhe të gjenden zgjidhje adekuate, të cilat nuk do të shkaktojnë pasoja negative në këto klube dhe zhvillimin e sportit dhe aktiviteteve sportive, edhe pse me Ligjin për vetëqeverisje lokale, komunat janë kompetente për zhvillimin e sportit shkollor masovikisht.

Anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së diskutuan edhe për çështjen e legalizimit të objekteve të ndërtuara pa leje. Të pranishmit u shprehën të pakënaqur që ky Ligj i kryesor për komunat, në fazën e përgatitjes së tij për ndryshim dhe plotësim të ligjit për ndërtimet e ndërtuara pa leje nuk parashtrohet në BNJVL për konsultim, respektivisht nuk është mundësuar, që komunat të deklarohen mbi të njëjtin. Çështja e legalizimit të objekteve të ndërtuara pa leje, përputhja e tyre në dokumentacionin planifikues-urbanistik, si dhe shpenzimet e larta të komunave në vend për shkak të eksproprijimit të objekteve të legalizuara të cilat ndodhen në tokën e parashkuar për ndërtim të objekteve infrastrukturore, paraqet një problem shumë të madh për komunat. Është e nevojshme edhe mënyrë e harmonizuar për të dëshmuar periudhën e ndërtimit të objektit të ndërtuar pa leje, respektivisht dëshmisë valide, se a është ndërtuar i njëjti deri më 1 shtator, 2011, siç është përcaktuar me ligj. Anëtarët e BD konkluduan se BNJVL duhet që në formë të shkruar të drejtohet në Ministrinë për transport dhe lidhje dhe të kërkojë të jetë propozim-ligj në shqyrtim nga ana e pushteteve lokale.

ГОЛЕМ ИНТЕРЕС НА ОПШТИНИТЕ ЗА ОБУКАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ГРАДЕЖНО НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ

Околу двесте пријавени претставници од единиците на локалната самоуправа, кои имаат статус на административен службеник од редот на раководните или стручни административни службеници на 10, 11 и 12 јануари, 2018 година во компјутерскиот центар на „ЗЕЛС тренинг центарот“, проследија почетна обука за стекнување со овластување за водење постапка за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште, сопственост на Република Македонија. Пријавувањето се вршеше по јавен оглас, што во месец декември, 2017 година го објави Комисијата за следење на процесот на организирање и спроведување на обука и спроведување на испит за стекнување со овластување за водење постапка. Обуките беа организирани од Министерството за транспорт и врски на Република Македонија и од ЗЕЛС.

Присутните детално се запознаа со законската регулатива поврзана со управувањето со градежното земјиште, при што имаа можност и практично да го минат целиот процес, односно сите чекори за користење на софтверската апликација www.gradezno-zemjiste.mk, наменета за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште, сопственост на Република Македонија. Според Законот за градежно земјиште, од 1 август, 2016 година, сите постапки предвидени во него, се спроведуваат исклучиво по електронски пат. Во согласност и со измените во Законот за нотаријат и измените во Законот за градежно земјиште, целата постапка од поднесувањето на барање, па до впишување на правото на сопственост во Катастарот, вклучувајќи ја и солемнизацијата кај нотарот може да се одвива електронски. Ова произлегува од усогласувањето и со Законот за општа управна постапка. Преку електронскиот систем се спроведуваат постапки за отуѓување и давање под закуп на градежно неизградено земјиште, сопственост на РМ; постапка за отуѓување по пат на непосредна спогодба; постапка за засновање на правото на службености и други. Претставниците од општините кои во целост ја проследија обуката, ќе полагаат теоретски и практичен испит, за стекнување со овластување, по електронски пат на Правниот факултет „Јустинијан Први“

INTERESIM I MADH I KOMUNAVE LIDHUR ME TRAJNIMIN PËR MENAXHIM ME TOKËN E PANDËRTUAR NDËRTIMORE

Rreth 200 përfaqësues të paraqitur të vetëqeverisjeve lokale, të cilët kanë statusin e nëpunësit administrativ nga radhët e udhëheqësve ose nëpunësve profesionalë administrativ më 10, 11 dhe 12 janar, në Qendrën e trajnimeve të BNJ-VL-së, ndoqën trajnimin fillestar për marrjen e autorizimit për udhëheqjen e procedurës për tjetërsim dhe dhënie me qira të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë. Paraqitja u realizua përmes shpalljes publike që në muajin dhjetor, 2017, e shpalli Komisioni për ndjekjen e procesit të organizimit dhe zbatimit të provimit dhe trajnimit për të fituar autorizimin për vendosjen e procedurës. Trajnimet u organizuan nga Ministria për transport dhe lidhje të Republikës së Maqedonisë dhe nga BNJVL.

Të pranishmit detajisht u informuan me rregullativën ligjore lidhur me avancimin e tokës ndërtimore, me ç'rast patën mundësi edhe në mënyrë praktike të kalojnë procesin, respektivisht të gjitha hapat për shfrytëzim të aplikacionit softuer www.gradezno-zemjiste.mk të dedikuar për tjetërsim dhe dhënie me qira të tokës ndërtimrore në pronësi të Republikës së Maqedonisë. Sipas Ligjit për tokë ndërtimore, nga 1 gushti, 2016, të gjitha procedurat e parashikuara në të, zbatohen vetëm në mënyrë elektronike. Konform ndryshimeve në Ligjin për noterë dhe ndryshimet në Ligjin për tokë ndërtimore, qëllimi i procedurës nga parashtrimi i kërkesës e deri më regjistrin e të drejtës së pronësisë në Kadastër, përfshirë edhe solemnizimin te noteri të mund të zhvillohet në mënyrë elektronike. Kjo rrjedh nga harmonizimi edhe me Ligjin për procedurë të përgjithshme administrative. Përmes sistemit elektronik zbatohet procedura për tjetërsim dhe dhënie me qira të tokës së pandërtuar ndërtimore, pronësi e RM, procedura për tjetërsim në mënyrë të marrëveshjes së drejpërdrejtë, procedura për themelimin e së drejtës së servitutit etj. Përfaqësuesit e komunave të cilët në tërësi ndoqën trajnimin, do të hyjnë në provimin teorik dhe praktik, për marrjen e autorizimit, në mënyrë elektronike në Fakultetin juridik „Justinian Prima“ në UQM, respektivisht

при УКИМ, односно преку информацискиот систем за полагање испити. Кандидатите може да полагаат практичен дел само до колку претходно го положиле теоретскиот дел.

Во земјава има 45 единици на локалната власт, кои во изминатиов период ги исполнуваат законските услови за вршење на работи за располагање со градежно земјиште, сопственост на Република Македонија. ЗЕЛС имаше важна улога во креирањето на процесот, обезбедувањето на условите и поддршката на заинтересираните општини за стекнување со оваа надлежност. Високиот број на пријавени лица за следењето на оваа почетна обука, покажува дека постои потенцијал за зголемување на бројот на општини што ќе управуваат со градежното неизградено земјиште, бидејќи еден од условите за вршење на работи за располагање со градежно земјиште е општината да обезбеди соодветен број на вработени лица кои имаат овластувања, односно лиценца. Средствата од продажбата на градежното неизградено земјиште, се распределуваат во сооднос: 80% за општините и 20% за Република Македонија. Од 1 јануари, 2019 година во согласност со законските измени, општините кои не ја презеле оваа надлежност ќе земаат само 20% од продажбата на земјиштето што е на нивната територија, а 80% ќе одат во касата на централната власт.

УТВРДЕНА НАЦРТ - ВЕРЗИЈАТА НА НОВИТЕ СИСТЕМАТИЗИРАНИ СТАВОВИ НА ЗЕЛС

Лобирањето пред централната власт претставува една од најважните стратески цели на ЗЕЛС. Како појдовна основа при разговорите со Владата, со министерствата и со другите надлежни институции, ЗЕЛС ги користи Систематизираните ставови. Станува збор за листа на барања и предлози за измени и дополнување на законите кои се однесуваат, или имаат допирни точки со надлежностите на локалните власти. Систематизираните ставови на ЗЕЛС произлегуваат од предизвици со кои се соочуваат единиците на локалната власт. По пат на сублимирање на тие предизвици се утврдуваат унифицирани барања на сите локални власти во вид на ставови, чија реализација има за цел подобрување на процесот на децентрализација во земјава и обезбедување на поквалитетни услуги за граѓаните.

системин информатик për dhënien e provimit. Kandidatët mund të hyjnë në pjesën praktike vetëm nëse paraprakisht kanë dhënë pjesën teorike.

Në vend ka 45 njësi të pushtetit lokal, të cilat në periudhë kaluar kanë plotësuar kushtet ligjore për kryerjen e punëve për të disponuar me tokën ndërtimore në pronësi të shtetit. BNJVL pati një rol të rëndësishëm në krijimin e procesit, sigurimin e kushteve dhe përkrahjen e komunave të interesuara për marrjen e kompetencës në fjalë. Numri i lartë i personave të paraqitur për ndjekjen e trajnimit fillestar, tregon se ekziston potencial për rritjen e numrit të komunave të cilat do të menaxhojnë me tokën e pandërtuar ndërtimore, pasi që një ndër kushtet për kryerjen e punëve për disponim me tokën ndërtimore është që komuna të sigurojë numër adekuat të personave të punësuar të cilët kanë autorizim, respektivisht licenca. Mjetet nga shitja e tokës së pandërtuar ndërtimore, ndahen në raport: 80% për komunat dhe 20% për Republikën e Maqedonisë. Nga 1 janari, 2019, në pajtueshmëri me ndryshimet ligjore, komunat të cilat nuk kanë marrë vetëm këtë kompetencë do të marrin vetëm 20% nga shitja e tokës që është në territorin e tyre, ndërsa 80% do të hyjnë në arkën e pushtetit qendror.

U PËRCAKTUA PROJEKT-VERSIONI I QËNDRIMEVE TË SISTEMATIZUARA TË REJA TË BNJVL-SË

Lobimi para pushtetit qendror paraqet një ndër qëllimet strategjike të BNJVL-së. Si bazë nisëse gjatë bisedimeve me Qeverinë, me ministritë dhe me institucionet tjera kompetente, BNJVL i shfrytëzon Qëndrimet e sistematizuara. Bëhet fjalë për listën e kërkesave dhe propozimeve për ndryshime dhe plotësime të ligjeve të cilat kanë të bëjnë, ose kanë pika të përbashkëta me kompetencat e pushteteve lokale. Qëndrimet e sistematizuara të BNJVL-së rrjedhin nga sfidat me të cilat ballafaqohen njësitë e pushtetit lokal. Në mënyrë të sublimimit të këtyre sfidave përcaktohen kërkesat e unifikuar të të gjitha pushteteve lokale në mënyrë të qëndrimeve, me realizimin e të cilave synohet ndaj përmirësimit të procesit të decentralizimit në vend dhe sigurimin e kushteve më cilësore për qytetarët. Qëndrimet e siste-

Систематизираните ставови постојано се ревидираат од страна на општините и органите на ЗЕЛС, за што на третата седница на Управниот одбор, беше формирана и посебна Работна група, со обврска да изврши анализа на постојните и да предложи нацрт-верзија на новите Систематизирани ставови на ЗЕЛС, кои по нивното прифаќање од сите локални власти, во следниот период ќе бидат основа за преговарање со централната власт. Во таа насока, на 18 јануари, 2018 година во просториите на ЗЕЛС се состанаа членовите на Работната група: Аце Коцевски, градоначалник на Општина Велес; Фатмир Дехари, градоначалник на Општина Кичево; Максим Димитриевски, градоначалник на Општина Куманово; Жика Стојановски, градоначалник на Општина Илинден и Душица Перишиќ, извршен директор на ЗЕЛС. Член на Работната група е и Теута Арифи, градоначалник на Општина Тетово. Тие дискутираа за можностите за унапредување на барањата, притоа ги разгледуваа и пристигнатите предлози од општините, по што ја утврдија новата предлог-листа на Систематизирани ставови на ЗЕЛС.

Како еден од најважните ставови на ЗЕЛС и натаму останува потребата за обезбедување на поголема финансиска стабилност на локалните власти, односно, потребно е обезбедување на поголеми зафаќања од ДДВ и од персоналниот данок во полза на општините, како и изнаоѓање на адекватна поддршка за разрешување на предизвиците на блокираните општини. Во областа на спроведувањето на надлежностите од образованието, потребата за зголемување на средствата во блок дотациите останува актуелна и во овој период, бидејќи најголем дел од нив се трошат за платите на вработените. Се предлага, централната власт да утврди колкав е износот на стандард по ученик за основно, за средно и за стручно образование, со цел локалната власт да има можност навремено и реално да ги планира трошоците за спроведување на оваа надлежност. Ставовите се однесуваат и на изнаоѓање на заеднички решенија за подобрување на состојбата во руралните средини, урбанизмот, комуналните дејности, локалниот економски развој, потоа во делот на надлежностите во животната средина, спортот, културата, пожарникарството, енергетиката и други. Утврдената нацрт-верзија од страна на Работната група ќе се дискутира на следната седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, по што на конечно дополнување или одобрување ќе биде пратена до сите општини.

matizuara gjithnjë revidohen nga ana e komunave dhe organeve të BNJVL-së, me ç'rast në seancën e tretë të Bordit drejtues u formua edhe Grup punues i posaçëm, që pati për obligim të kryejë analizë të Qëndrimeve të sistematizuara ekzistuese dhe të propozojë projekt-version të Qëndrimeve të sistematizuara të reja të BNJVL-së, të cilat në bazë të pranimit të tyre nga të gjitha pushtetet lokale, në periudhën e ardhshme do të jenë bazë për bisedime me pushtetin qëndror.

Në këtë drejtim më 18 janar, 2018, në hapësirat e BNJVL-së patën takim anëtarët e Grupit punues: Ace Kocevski, kryetar i komunës së Velesit; Fatmir Dehari, kryetar i komunës së Kërçovës; Maksim Dimitrievski, kryetar i komunës së Kumanovës; Zhika Stojanovski, kryetar i komunës së Illindenit dhe Dushica Pershiq, drejtor ekzekutiv i BNJVL-së. Anëtar i Grupit punues është edhe Teuta Arifi, kryetar i komunës së Tetovës. Të njëjtët diskutuan mbi mundësitë për avancim të kërkesës, me ç'rast përcaktuan propozim-listën e re të Qëndrimeve të sistematizuara të BNJVL-së.

Si një ndër qëndrimet më të rëndësishme të BNJVL-së edhe mëtej mbetet nevojta për sigurimin e stabilitetit më të madh financiar të pushteteve lokale. Respektivisht, është i nevojshëm sigurimi i përfshirjeve më të mëdha financiare nga TVSH dhe nga tatimi personal në dobi të komunave, si dhe gjetja e përkrahjes adekuate për zgjidhjen e sfidave me komunat e bllokua. Në lëminë e zbatimit të kompetencave për arsim, nevojta për rritjen e mjeteve në bllok dotacionet bëhet aktuale edhe në këtë periudhë, pasi që një pjesë më e madhe e tyre shpenzohen për rrogat e të punësuarve. Propozohet që pushteti qëndror të përcaktojë se sa është shumta e standardit për një nxënës të shkollës fillore, për të mesme dhe për arsim profesional, me qëllim që pushteti lokal të ketë mundësi që në kohë dhe realisht t'i planifikojë shpenzimet për zbatim të kompetencës në fjalë. Qëndrimet i referohen edhe gjetjes së zgjidhjeve të përbashkëta për përmirësim të gjendjes në mjediset rurale, urbanizmi, veprimtaritë komunale, zhvillimi ekonomik lokal, pastaj në pjesën e kompetencave në mjedisin jetësor, sporti, kultura, mbrojtja kundër zjarrit etj. Projekt-versioni i përcaktuar nga ana e Grupit punues do të diskutohet në seancën e ardhshme të Bordit drejtues të BNJVL-së, pas çka për plotësim përfundimtar dhe miratim do të dërgohet te të gjitha komunat.

СРЕДБИ СО СОВЕТНИЦИТЕ ВО ЗЕЛС

Претседателите на општинските совети и уште најмногу по тројца членови од советите на сите општини, во периодот од 22 до 25 јануари, 2018 година, беа поканети во просториите на ЗЕЛС, каде беа запознаени со нивната улога во функционирањето на Советот, надлежностите на Советот, правата и одговорностите на советниците, особено во делот на финансирањето, локалниот економски развој и урбанизмот во локалната власт. Освен воведувањето на општинските советници во основните надлежности на локално ниво, на овие средби тие беа запознаени и со улогата и структурата на ЗЕЛС, и органите и телата преку кои тие можат да адресираат одредени прашања и да реализираат конкретни активности. Притоа, беше посочена и улогата на Комитетот на советите при ЗЕЛС, како еден од четирите органи на Заедницата. Исто така, советниците беа запознаени и со стратегиски цели на ЗЕЛС, односно начинот на лобирање пред централната власт, со активностите на ЗЕЛС тренинг центарот во јакнење на општинската администрација и улогата на ЗЕПЕ, преку

TAKIM ME KËSHILLTARËT NË BNJVL

Kryetarët e këshillave komunale dhe nga tre përfaqësues nga këshillat e të gjitha komunave, në periudhën prej 22-25 janar, 2018, u ftuan në hapësirat e BNJVL-së ku u informuan me rolin e tyre në funksionimin e Këshillit, kompetencat e Këshillit, të drejtat dhe përgjegjësitë e këshilltarëve veçanërisht në pjesën e financimit, zhvillimit ekonomik lokal dhe urbanizmit në pushtetin lokal. Përveç udhëzimit të këshilltarëve komunale në kompetencat kyçe të nivel lokal, në këto takime të njëjtat u informuan me rolin dhe strukturën e BNJVL-së dhe organet dhe trupat përmes së cilave mund të adresojnë çështje të caktuara dhe të realizojnë aktivitete konkrete. Pastaj u përmend edhe roli i Komitetit të këshillave të BNJVL-së, si një ndër organet më të rëndësishme të Bashkësisë. Gjithashtu këshilltarët u informuan edhe me qëllimet strategjike të BNJVL-së, respektivisht mënyrën e lobiimit para pushtetit qendror, me aktivitetet e Qendrës së trajnimeve të BNJVL-së në përforcimin e administratës komunale dhe rolin e ZEPË përmes përkrahjes së që u'a

поддршката што ја дава на општините, за користењето на електронските услуги од страна на граѓаните.

Со оглед на тоа дека поголем дел од новоизбраните советници го практикуваат својот прв мандат во општината, надлежностите на Советот беа презентирани подетално. Притоа, посебно внимание беше посочено во делот на финансирањето на локалната власт, урбанистичкото уредување и развивањето на локалната економија. Беше посочено дека советниците се одговорни за донесување на Буџетот, Годишната сметка и Статутот на општината. Советниците донесуваат Деловник за работа и Програма за работа на Советот, ја утврдуваат висината на изворните приходи за финансирање на општината преку утврдување на висината на стапките на даноците и висината на надоместоците и таксите. Меѓу важните ингеренции се и донесувањето на Генералниот урбанистички план, детални урбанистички планови, урбанистички план за село и урбанистички план вон населено место. Советот донесува програма за уредување на градежно земјиште, одлучува за висината на надоместокот за урбанизација и надоместокот за комунално уредување и за критериумите, начинот и постапката за ослободување од надомест за комунално уредување. На средбата стана збор и за начинот на работењето на Советот и за улогата на постојни комисији, како и на другите тела, меѓу кои за Комисијата за односи меѓу заедниците, што се формира во општина во која најмалку 20% од вкупниот број жители на општината се припадници на одредена заедница.

Присутните беа информирани дека ЗЕЛС, по локалните избори, за советниците и градоначалниците, редовно подготвува и обезбедува по еден бесплатен примерок од Прирачникот - водич низ надлежностите на локалната власт со кој се овозможува детално запознавање со целокупниот процес на децентрализацијата во земјава, потоа со структурата на општината, со префрлените надлежности, како и со законите и со законските одредби за нивно спроведување. Исто така, беше посочено дека ЗЕЛС подготвува и весник „Гласило на ЗЕЛС“, што се доставува и до сите советници, а во кое се прикажани најважните активности што ги реализира Заедницата за одреден период.

ofron komunave, lidhur me shfrytëzimin e shërbimeve elektronike nga ana e qytetarëve.

Duke pasur parasysh se një pjesë më e madhe e këshilltarëve të sapo zgjedhur praktikojnë mandatin e tyre të parë në komunë, kompetencat e Këshillit u prezantuan më detajisht. Pastaj i'u kushtua vëmendje e veçantë pjesës së financimit të pushtetit lokal, rregullimit urbanistik dhe zhvillimit të ekonomisë lokale. U përmend se këshilltarët janë përgjegjës për miratimin e Buxhetit, Llogarisë vjetore dhe Statutit të komunës. Këshilltarët miratojnë Rregulloren për punë dhe Programi për punë të Këshillit, e përcaktojnë lartësinë e të hyrave burimor për financim të komunës përmes përcaktimit të lartësisë së shkallëve të tatimeve dhe lartësisë së kompensimeve dhe taksave. Midis ingerencave më të rëndësishme janë edhe miratimi i Planit gjeneral urbanistik, planeve detajuese urbanistike, planeve urbanistike për fshat dhe planit urbanistik ndaj vendit të banuar. Këshilli miraton program për rregullim të tokës ndërtimore, vendos mbi lartësinë e kompensimit për urbanizëm dhe kompensimit për rregullim komunal dhe kriteret, mënyrën dhe procedurën për lirim të kompensimit për rregullim komunal. Në takim u fol edhe mbi mënyrën e punës së Këshillit dhe rolin e komisioneve ekzistuese si dhe të trupave tjerë, midis të cilëve për Komisionin për marrëdhënie midis bashkësive, që u formua në komunë në të cilën së paku 20% nga numri i përgjithshëm i banorëve në kominë janë përkatës së ndonjë bashkësie të caktuar.

Të pranishmit u informuan se BNJVL, pas zgjedhjeve lokale, për këshilltarët dhe kryetarët, rregullisht përpilon dhe siguron nga në ekzemplar falas nga Doracaku udhëzues nëpër kompetencat e pushtetit lokal me të cilin mundësohet njohje më detajuese me mbarë procesin e decentralizimit në vend, pastaj me strukturën e komunës, me kompetencat e transferuara, si dhe me ligjet dhe dispozitat ligjore për zbatimin e tyre. Gjithashtu u përmend se BNJVL përpilon edhe Gazetën e BNJVL-së që dërgohet deri të gjithë këshilltarët, ndërsa në të cilin janë paraqitur aktivitetet më të rëndësishme që i realizon Bashkësia për një periudhë të caktuar.

СРПСКА ДЕЛЕГАЦИЈА ЗАИНТЕРЕСИРАНА ЗА ИСКУСТВАТА НА ЗЕЛС СО ЕЛЕКТРОНСКИТЕ УСЛУГИ

Деветнаесетчлена делегација составена од претставници од Министерството за градежништво на Република Србија и од Националната алијанса за локален економски развој (НАЛЕД) беше во тридневна студиска посета на нашата земја, за да се запознае со искуствата на Република Македонија во имплементирањето и функционирањето на електронскиот систем www.e-urbanizam.mk со кој управува Министерството за транспорт и врски, а го користат единиците на локална власт и други релевантни институции во земјата. Студиската посета тие ја започнаа на 29 јануари, 2018 година, во просториите на ЗЕЛС, кога беа запознаени со поддршката што ЗЕЛС им ја дава на општините за користење на електронските услуги. Всушност во 2015 година, ЗЕЛС ѝ обезбеди голема поддршка на Република Србија при воведувањето на електронски систем за издавање на дозволи за градба, како што е воведен и во нашата земја. Беше обезбедена континуирана стручна помош околу воспоставувањето на законската основа, но и воспоставувањето на обуките за корисниците на електронскиот систем. Ваква поддршка во 2016 година ЗЕЛС обезбеди и за Република Албанија.

На средбата беше посочено дека една од трите стратески цели на ЗЕЛС е посветена токму на електронските услуги, за што, пред повеќе години, беше формирана и „ЗЕЛС единицата за поддршка на електронските услуги (ЗЕПЕ)“. Задачата на ЗЕПЕ е во името на сите општини да го врши одржувањето, како и обезбедувањето на непреченото користење

DELEGACION NGA SERBIA SHFAQI INTERESIM PËR PËRVOJAT E BNJVL-SË ME SHËRBIMET ELEKTRONIKE

Delegacion nëntëmbëdhjetë anëtarësh të përbërë nga përfaqësuesit e Ministrisë për ndërtimtari të Republikës së Serbisë dhe nga Aleanca nacionale për zhvillim ekonomik lokal (NALED) ishte në vizitë studimore treditore në vendin tonë. Qëllimi i vizitës është informimi me përvojat e Republikës së Maqedonisë në implementimin dhe funksionimin e sistemit elektronik www.e-urbanizam.mk me të cilin menaxhon Ministria për transport dhe lidhje, ndërsa e shfrytëzojnë njësitë e pushtetit lokal dhe institucione tjera relevante në vend. Delegacioni nga Serbia vizitën studimore e filloi me takimin që u mbajt në BNJVL, më 29 janar, 2018, në hapësirat e BNJVL-së, kur u informuan me përkrahjen që BNJVL u'a jep komunave për shfrytëzim të shërbimeve elektronike. Në të vërtetë në vitin 2015, BNJVL siguroi përkrahje të madhe të Republikës së Serbisë me vendosjen e sistemit elektronik për dhënien e lejeve për ndërtim, siç është vendosur edhe në vendin tonë. U sigurua ndihmë profesionale rreth vendosjes së bazës ligjore, por edhe vendosjen e trajnimeve për shfrytëzuesit e sistemit elektronik. Përkrahje të këllillë në vitin 2016 BNJVL siguroi edhe për Republikën e Shqipërisë.

Në takim u përmend se një ndër qëllimet strategjike të BNJVL-së i'u dedikua pikërisht shërbimeve elektronike, për ç'arsye para shumë vitesh, u formua edhe Njësia për përkrahjen e shërbimeve elektronike të BNJVL-së (ZEPE). Detyre e ZEPE është që në emër të të gjitha komunave t'a kryejë zbatimin, por edhe sigurimin e papenguar të sistemeve in-

на информациските системи, за кои ЗЕЛС е задолжен. ЗЕЛС досега воспостави и одржува повеќе електронски системи за реализирање на услуги од страна на општините, меѓу кои позначајни се електронската платформа за градежно земјиште www.gradezno-zemjiste.mk, со која сите постапки утврдени со Законот за градежно земјиште, од 1 август 2016 година, се спроведуваат исклучиво по електронски пат и платформата за електронско издавање на одобрение за градба www.gradezna-dozvola.mk. Присутните беа запознаени со искуствата на ЗЕЛС во врска со спроведувањето на електронските постапки во кои општината се поврзува, не само со заинтересираните страни, туку и со сите потребни релевантни институции во земјава. Претставниците од правната служба на ЗЕЛС и од ЗЕПЕ секојдневно се во контакт со релевантните служби од општините и им ја обезбедуваат потребната поддршка за користење на системот и непречено спроведување на постапката по електронски пат.

Пред присутните беа посочени четирите клучни закони: Законот за градежно земјиште, Законот за градење, Законот за просторно и урбанистичко планирање, Законот за Катастар на недвижностите, врз основа на кои се утврдени софтверските решенија за спроведување на законските постапки во оваа област. Од особена важност е Законот за градежно земјиште, со кој, од 1 август, 2016 година, сите постапки предвидени во него, се спроведуваат исклучиво по електронски пат. Во согласност и со измените во Законот за нотаријат и измените во Законот за градежно земјиште, целата постапка од поднесувањето на барање па до впишување на правото на сопственост во Катастарот, вклучувајќи ја и солемнизацијата кај нотарот може да се одвива по електронски пат. Присутните беа запознаени и со активното учество на ЗЕЛС во подготовката на информацискиот систем: www.gradezno-zemjiste.mk, кој е поставен на досегашната платформа и на истата страница, но е значително надграден, преку кој се врши продажба на градежно неизградено земјиште во сопственост на Република Македонија. Во земјава има 45 општини кои се стекнаа со оваа надлежност, а ЗЕЛС и тука имаше важна улога во креирањето на процесот, обезбедувањето на условите и поддршката на заинтересираните општини за стекнување со надлежноста.

Српската делегација посети и други релевантни институции во земјава, како Министерството за транспорт и врски и Агенцијата за катастар на недвижности а беше остварена и средба со Премиерот на Република Македонија, Зоран Заев, на која беше поканета и извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Першиќ.

ПОБАРАНА ПОДДРШКА ОД ОПШТИНИТЕ ЗА ЗАБРЗУВАЊЕ НА ПРОЦЕСОТ НА ГАСИФИКАЦИЈА ВО ЗЕМЈАВА

За забрзување на реализацијата на проектот за изградба и развој на националниот гасоводен систем во Република Македонија, на деветти февруари, 2018 година се одржа работна средба, во административната зграда на ЗЕЛС. Беа повикани градоначалниците од деветнаесетте општини, низ кои минуваат предвидените гасоводни траси: Штип-Неготино; Неготино (Кавадарци) -Битола и Скопје-Тетово-Гостивар, потоа претставниците од Управата за имотно правни работи, од Бирото за судски вештачења, од Агенцијата за катастар на недвижности, од Министерството за земјоделство, шумарство и стопанство, од ЈП „Македонски шуми“ и Министерството за култура. Иницијаторот на оваа средба, Акционерското друштво за вршење на енергетски дејности „Македонски енергетски ресурси“ (МЕР), Скопје, во државна сопственост, кое работи на реализација на проектот за гасификација и изградба на

formatike, për të cilat është e obliguar BNJVL. BNJVL deri më tani vendosi dhe zbaton shumë sisteme elektronike për realizimin e shërbimeve nga ana e komunave, midis të cilat më të rëndësishme janë platforma elektronike për tokë ndërtimore www.gradezno-zemjiste.mk, me të cilën të gjitha procedurat e përcaktuara me Ligjin për tokë ndërtimore, prej 1 gushti, 2016, zbatohen vetëm në mënyrë elektronike dhe platforma për dhënien elektronike www.gradezna-dozvola.mk. Të pranishmit u informuan me përvojat e BNJVL-së lidhur me zbatimin e procedurave elektronike në të cilat komuna lidhet vetëm me palët e interesuara, por edhe me të gjitha institucionet e nevojshme relevante në vend. Përfaqësuesit nga shërbimi profesional i BNJVL-së dhe nga ZEPE çdo ditë janë në kontakt me shërbimet relevante nga komunat dhe u siguron përkrahje të nevojshme lidhur me shfrytëzimin e sistemit dhe zbatimin e papenguar të procedurës në mënyrë elektronike.

Para të pranishmëve u përmendën katër ligje kryesore: Ligji për tokë ndërtimore, Ligji për ndërtim, Ligji për planifikim hapësinor dhe urbanistik, Ligji për Kadastër të patundshmërive, në bazë të të cilave janë përcaktuar zgjidhjet softuerike për zbatimin e procedurave ligjore në këtë lëmi. Mjaft e rëndësishme për Ligjin për tokë ndërtimore me të cilin prej 1 gushti, 2016, të gjitha procedurat e parashikuara në të zbatohen vetëm në mënyrë elektronike. Konform ndryshimeve në Ligjin për noterë dhe ndryshimet në Ligjin për noterë dhe ndryshimet në Ligjin për tokë ndërtimore, qëllimi i procedurës nga parashtrimi i kërkesës e deri në regjistrimin e të drejtës së pronësisë në Kadastër, përfshirë edhe solemnizimin të noterit mund të zhvillohet në formë elektronike. Të pranishmit u informuan edhe me pjesëmarrjen aktive të BNJVL-së në përgatitjen e sistemit informatik: www.gradezno-zemjiste.mk, që vendoset në platformën e deritanishme dhe në faqen e njëjtë, por është avancuar mjaft, përmes së cilit kryhet shitja e tokës së pandërtuar ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë. Në vend ka 44 komuna të cilat kanë marrë kompetencën në fjalë ndërsa BNJVL edhe këtu ka një rol të rëndësishëm në krijimin e kushteve dhe përkrahjes së komunave të interesuara për të marrë këtë kompetencë.

Delegacioni nga Serbia vizitoi edhe institucione tjera relevante në vend, siç janë Ministria për transport dhe lidhje dhe Agjensioni për kadastër të patundshmërive ndërsa u realizua edhe takim me Kryeministrin e Republikës së Maqedonisë, Zoran Zaev, në të cilën u ftua edhe drejtori ekzekutiv i BNJVL-së, Dushica Perishiq.

U KËRKUA PËRKRAHJA E KOMUNAVE PËR PËRSHPEJTIM TË PROCESIT TË GAZIFIKIMIT NË VEND

Për përshpejtimin e realizimit të projektit për ndërtim dhe zhvillim të sistemit gazpërçues në Republikën e Maqedonisë, më nëntë shkurt, 2018, u mbajt takimi punues, në ndërtesën administrative të Bashkësisë. Në takim u ftuan kryetarët e komunave nga nëntëmbëdhjetë komuna në vend nëpër të cilat kalojnë trasat e parashikuara për gaz përçues: Shtip – Negotinë; Negotinë (Kavadarë) – Manastir dhe Shkup- Tetovë-Gostivar, pastaj përfaqësuesit e Drejtorisë për punë pronësore juridike, nga Biroja për ekspertiza gjyqësore, Agjensioni për kadastër të patundshmërive, Ministria për bujqësi, pylltari dhe ekonomi të ujërave, NP Pyjet e Maqedonisë dhe Ministria për kulturë. Në takim, që u konvokua në iniciativë të Shoqërisë aksionare për kryerjen e veprimtarive energjetike Resurset energjetike të Maqedonisë (REM), Shkup, në pronësi të shtetit, që punën në realizimin e këtij projekti për gazifikim dhe ndërtim të sistemit për përçimin e gazit natyror

системот за пренос на природен гас во земјава, го покани и Министерот за транспорт и врски, Горан Сугарески.

Пред присутните, министерот Сугарески посочи дека за ефикасна реализација на проектот потребно е почесто одржување на вакви средби со кои ќе се овозможи воспоставување взаемна поддршка меѓу сите involvirани чинители. Предвидено е во 2018 година да бидат изградени 80 километри гасовод, за кои се издвоени 40 милиони евра, пари од државната каса. Како главна пречка во процесот беше посочена експропријацијата на приватните имоти кои се наоѓаат на предвидените траси. Извршниот директорот на МЕР, Благојче Котески, во таа насока, побара интензивирање на соработката и поддршка од локалните власти во текот на подготовките за градење на примарната гасификациона мрежа, но и исто така ги повика навремено да се подготвуваат за реализација на обврските за обезбедување на секундарната гасификациона мрежа.

Беше побарано, секоја општина во најкраток можен рок да достави контакт лице со кое ќе може МЕР, но и другите институции да комуницира за сите тековни предизвици кои ќе настанат на терен. Исто така, беше побарана поддршка општините да се вклучат во адекватното информирање на своите граѓани за овој процес, особено во делот поврзан за ефикасно спроведувањето на експропријацијата, но и да помогнат во комуникацијата со субјекти од јавен интерес, сопственици на подземни и надземни инсталации и инфраструктура. Притоа, беше посочено општините да гарантираат ја безбедноста и одржувањето на трасата на гасоводот на нивната територија, односно да се оневозможи градење на дивоградби на потегот, како и да се спречи ископаната траса да служи како дива депонија од населението, и истовремено да се утврдат локации каде ќе може да се носи ископаниот материјал.

нè vend, morri pjesë edhe Ministri për transport dhe lidhje, Goran Sugareski.

Ai përmendi se bëhet fjalë për projekt me interes nacional dhe se për realizimin e tij është e nevojshme të vendoset komunikim efikas dhe përkrahje e ndërsjellë midis të gjithë faktorëve të involvuar, ndërsa pikërisht lloji i këtillë i takimeve të përbashkëta duhet të ndihmojë në tejkalimin e të gjitha sfidave gjatë zbatimit të tij. Sugareski përmendi se për këtë vit është parashikuar të ndërtohen 80 kilometra gaz përcues, për të cilat janë ndarë 40 milion euro, nga buxheti shtetëror. Si pengesë kryesore në procesin në fjalë u përmend eksproprijimi i pronave private të cilat ndodhen në trasenë e parashikuar, pasi që deri më tani janë realizuar vetëm 17%, në shtrirjen Shkup-Gostivar. Në këtë drejtim ishte edhe fjalimi i drejtorit ekzekutiv të (REM), Bllagojçe Koteski, i cili kërkoi intensifikimin e bashkëpunimit dhe përkrahjen e pushteteve lokale gjatë vetë procesit të ndërtimit të rrjetit primar të gazifikimit, por edhe përgatitja e tyre në kohë për realizimin e obligimeve për sigurimin e rrjetit sekondar të gazifikimit.

U kërkua që çdo komunë, në afat sa më të shkurtër të parashtrijë emër dhe të dhëna të personit për kontakt, me të cilin do të mund REM, por edhe institucionet tjera të komunikojnë për të gjitha sfidat të cilat do të krijohen në teren. Gjithashtu u kërkua përkrahja e komunave të përfshihen në informimin adekuat të qytetarëve të tyre për procesin në fjalë, veçanërisht në pjesën lidhur me zbatimin e eksproprijimit, por edhe të ndihmojnë në komunikim me subjektet në interes publik, pronarët e instalacioneve dhe infrastrukturës nëntokësore dhe mbitokësore. U kërkua që komunat të garantojnë sigurimin dhe mirëmbajtjen e trasesë së gaz përcuesit në territorin e tyre, respektivisht të japin lejen për ndërtim dhe të pamundësohet ndërtimi i objekteve pa leje në shtrirjen, si dhe të parandalohet trasa e gërmuar të shfrytëzohet si depони e zezë nga popullata, me ç'rast u kërkua edhe përkrahja për gjetjen e deponive për bartjen e materialit nga prerjet.

На средбата беше посочено дека локалните власти, исто така, треба навремено да се подготвуваат за реализацијата на секундарната гасоводна мрежа до домовите на граѓаните, односно да подготвуваат проектна документација и притоа да одлучат дали ќе формираат јавно претпријатие за оваа намена, ќе обезбедат јавно приватно-партнерство или, пак, овие активности ќе ги доверат на приватна компанија. Беше посочено дека трасата Неготино-Битола се планира да се заврши во јануари 2020 година, а кракот Скопје- Гостивар во декември 2019 година.

Присутните градоначалници и претставници од локалната власт изразија отвореност за соработка со МЕР и со сите институции за навремена реализација на овој национален проект, кој е во интерес на сите граѓани и на стопанствениците, но и во насока на заштита на животната средина. Притоа, посочија дека преголемиот оптимизам мора да биде проследен и со адекватна поддршка од централната до локалната власт. Пред сè беше посочено дека и досега локалните власти се соочувале со големи предизвици токму во делот на разрешувањето на имотно-правните прашања и делот на пренамената на земјоделското во градежно земјиште. Беше посочено дека општините ќе се соочат со комплициран тендер за интелектуални услуги, за што е потребна и поддршка за негово креирање. Присутните побараа да се направи анализа за сите општини, односно за целата територија на земјава, за тоа што е реализирано досега и каде се изведени досегашни активности во оваа насока, и да се достават до сите општини подетални информации за трасите, за да можат навремено да ги преземат потребните активности. Состанокот заврши со изразена волја за развивање на натамошната меѓусебна соработка меѓу сите институции, при што беше потенцирана потребата и од организирање на состаноци со помали групи на општините, опфатени во проектот.

Нè takim u përmend se pushtetet lokale, gjithashtu duhet që në kohë të hartojnë studim fizibiliteti për ndërtimin e rrjetit sekondar gaz përçues gjer te shtëpitë e qytetarëve, projekti infrastrukturor dhe projekti themelor për ndërtim. Pastaj, në buxhetet e tyre duhet të parashikojnë kornizë financiare, respektivisht a do t'a bëjnë përmes formimit të ndërmarrjes publike për këtë dedikim, përmes partneritetit publik-privat ose këto aktivitete do t'ia besojnë kompanisë private. U përmend se trasa Negotinë-Manastir planifikohet të përfundojë në janar, 2020, ndërsa Shkup-Gostivar në dhjetor, 2019..

Kryetarët dhe përfaqësuesit e pranishëm të pushtetit lokal u shprehën të hapur për bashkëpunim me REM dhe me të gjitha institucionet për realizim në kohë të këtij projekti nacional, që është në interes të të gjithë qytetarëve dhe të afarishtëve, por edhe në drejtim të mbrojtjes së mjedisit jetësor. Pastaj përmendën se optimizimi i ekzagjeruar patjetër duhet të jetë i ndjekur edhe me përkrahje adekuatë nga pushteti qendror në atë lokal. Para se gjithash u përmend se edhe deri më tani pushtetet lokale janë ballafaquar me sfida të mëdha pikërisht në pjesën e ridedikimit të tokës bujqësore në atë ndërtimore. U përmend se komunat do të ballafaqohen me tenderë të komplikuar për shërbime intelektuale, për ç'arsye është e nevojshme edhe përkrahje për krijimin e të njëjtit, të pranishmit kërkuar të kryhet analizë për të gjitha komunat, respektivisht për mbarë territorin në vend, për atë që është realizuar deri më tani dhe ku janë ekzekutuar aktivitetet e deritanishme në këtë drejtim, si dhe të parashtrihen deri te komunat të parashtrijnë informacione më detajuese për trasat, mes tjerash të mund që komuna t'i ndërmerr aktivitetet e nevojshme. Mbledhja përfundoi me vullnet të shprehur për zhvillim të bashkëpunimit të ndërsjellë midis të gjitha institucioneve, me ç'rast u potencua nevoja edhe nga organizimi i mbledhjeve me grupe më të vogla të komunave, të përfshira në projektin në fjalë.

ВО ШЕСТ ОПШТИНИ, ПРЕКУ АКТИВНОСТИ НА СОВЕТНИЦИТЕ, ЌЕ СЕ ОБЕЗБЕДАТ ГРАНТОВИ ЗА ЛОКАЛНИ ПРОЕКТИ

Во шест општини, преку активности на советниците, ќе се обезбедат грантови за локални проекти од 50.000 швајцарски франци

Валандово, Велес, Охрид, Свети Николе, Струмица и Чаир се шесте општини чии советници во 2018 година ќе добијат обука и поддршка, со цел да овозможат буџетите на општината да се планираат и трошат во насока на очекувањата на жителите. За таа цел, ќе добијат и грантови во висина од 50.000 швајцарски франци, за реализација на локални проекти, утврдени како приоритетни, преку заеднички активности на советниците и граѓаните. Во таа насока, на 9 февруари, 2018 година, градоначалниците од шесте општини, потпишаа меморандум за соработка со Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), која во партнерство со сестринската агенција UN Women, со министерствата за локална самоуправа и за финансии, со ЗЕЛС и со Здружение на финансиски работници е имплементатор на Програмата „Зајакнување на општинските совети“, финансирана од Швајцарската агенција за соработка и развој.

Првите шест општини се избрани во подготвителната фаза на проектот во 2016 и 2017 година. При изборот се запазени неколку критериуми, да има урбани и рурални општини, мали и големи, такви што немаат финансиски проблеми и такви што имаат финансиски тешкотии. Преку серија повици, во 2019 и 2020 година ќе бидат избрани уште 18 општини кои ќе влезат во оваа програма.

Проектот вреден 3,4 милиони швајцарски франци е значаен, бидејќи посветува внимание на развојот и јакнењето на советите на општините, органи кои имаат исклучителна улога, како контролен механизам на работата на локалната власт, на градоначалниците и општинската администрација, но претставуваат и основа за развој на демократијата, преку претставување на граѓанските интереси. Проектот предвидува соодветна обука за советниците и можности за соработка и професионална размена на национално и на меѓународно ниво. Целта е да им се помогне на општинските совети да станат посилен партнер и да обезбедат секој денар од локалниот буџет да биде потрошен на вистинските потреби на жителите на општината.

Во текот на четиригодишното траење на проектот, за 24 општини ќе бидат распоредени вкупно еден милион и двесте илјади швајцарски франци за реализирање на локални проекти, избрани како приоритетни, со взаемна комуникација меѓу општинските совети и граѓаните. На свеченото потпишување, пред присутните се обратија и министерот за финансии, Драган Тевдовски, министерот за локална самоуправа Сухејл Фазлиу, амбасадорката на Швајцарија, Сибил Сутер Техада и постојаниот претставник на УНДП, Луиза Винтон.

НÈ ГЈАСHTÈ КОМУНА, ПÈРМЕС АКТИВИТЕТЕ ТÈ КÈШИЛТАРÈВЕ, ДО ТÈ СИГУРОХЕН ГРАНТЕ ПÈР ПРОЕКТЕ ЛОКАЛЕ

Нè гјасhtè комуна, пèрмес активности тè кèшилтарèве, до тè сигурухен гранте пèр пројекте локале пèр 50.000 франгаве зvicèране

Vallandova, Velezi, Ohri, Sveti Nikole, Strumica dhe Çairi janë gjashtë komunat këshilltarët e të cilave në vitin 2018 do të fitojnë trajnime dhe përkrahje me qëllim që të mundësojnë që buxhetet e komunës të planifikohen dhe shpenzohen në drejtim të pritjeve të banorëve. Për këtë qëllim do të fitojnë edhe grante në lartësi prej 50.000 frangave zvicërene, për realizimin e projekteve lokale, të përcaktuara si prioritare, përmes aktiviteteve të përbashkëta të këshilltarëve dhe qytetarëve. Në këtë drejtim, më 9 shkurt, 2018, kryetarët e gjashtë komunave, firmosën memorandum për bashkëpunim me Programin për zhvillim të Kombeve të Bashkuara (UNDP), që është në partneritet me agjencionin simotër UN Women, me ministritë për vetëqeverisje lokale dhe për financa, me BNJVL dhe me Shoqatën e të punësuarve financiarë është implementues i Programit „Përforcim i këshillave komunale“ të financuar nga Agjensioni zvicëran për bashkëpunim dhe zhvillim.

Gjashtë komunat e para u zgjedhën në fazën përgatitore të projektit në vitin 2016 dhe 2017. Gjatë zgjedhjes janë marrë parasysh disa kritere, të ketë komuna urbane dhe rurale, të vogla dhe të mëdha, të atilla që nuk kanë probleme financiare dhe të atilla që kanë ngarkesa financiare. Përmes serisë së thirrjeve, në 2019 dhe 2020 do të zgjedhën edhe 18 komuna të cilat do të hyjnë në këtë program.

Projekti ka vlerë prej 3,4 milion frangave gjermane është i rëndësishëm pasi që i kushton vëmendje zhvillimit dhe përforcimit të këshillave të komunave, organeve të cilat kanë rol të rëndësishëm si mekanizëm kontrollues të punës së pushtetit lokal, të kryetarëve të komunave dhe administratës komunale, por paraqesin bazë të zhvillimit të demokracisë përmes paraqitjes së interesave të qytetarëve. Projekti parashikon trajnim adekuat për këshilltarët dhe mundësitë për bashkëpunim dhe shkëmbim profesional në nivel nacional dhe ndërkombëtar. Qëllimi është t'u ndihmohet këshillave komunale të bëhen partner më i fortë dhe të sigurohet çdo denar nga buxheti lokal të jetë i shpenzuar për nevojat e vërteta të banorëve në komunë.

Gjatë kohëzgjatjes katërvjeçare të projektit, për 24 komuna do të ndahen gjithsej një milion e dyqind mijë franga për realizimin e projekteve lokale të zgjedhura si prioritare me komunikim midis këshillave komunale dhe qytetarëve. Në firmosjen solemne para të pranishme u drejtua edhe ministri për financa Dragan Tëvdovski, ministri për vetëqeverisje lokale Suhejl Fazliu, ambasadorja e Zvicrës, Sibil Suter Tehada dhe përfaqësuesi i përhershëm i UNDP, Luiza Vinton.

ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ШТИП ИЗБРАН ЗА НОВ КО-ПРЕТСЕДАВАЧ НА ЗКК

Благој Бочварски, градоначалникот на Општина Штип е новиот ко-претседавач, од македонска страна, на Заедничкиот консултативен комитет помеѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската Унија (ЗКК). Вака одлучи новиот состав на делегати во ова тело, на состанокот што беше одржан на 16 февруари, 2018 година во просториите на Заедницата. Присутните беа запознаени со организационата структура на ЗКК, со начинот на неговото работење и активностите кои ги презема. Беше посочено дека ЗКК брои вкупно 22 делегати, односно по еднаесет делегати од двете страни, при што се избираат и заменици кои учествуваат во работата на телото во услови на отсуство на делегатот. Делегатите и замениците се избираат од редовите на градоначалници и советници. Делегатите и нивните заменици, од нашата земја, беа избрани на третата сеница на Управниот одбор на ЗЕЛС, одржана во месец декември, минатата година.

Ова тело, на годишно ниво одржува најмногу две седници, од кои едната е во Брисел, а другата се одржува во нашата земја, а седниците ги водат двајца ко-претседавачи, по еден од двете страни. На секоја седница се дебатира и разговара за две главни теми, од кои едната секогаш се однесува на улогата на локалните власти и напредокот на нашата земја за членство во Унијата, а втората тема е посветена на актуелен предизвици со кои се соочуваат општините кај нас и во Унијата. Во десетгодишното функционирање на Заеднички консултативен комитет разгледувани се повеќе различни теми и тоа, најмногу, од областа на финансирањето на локалната самоуправа, искористувањето на европските фондови, јавните набавки, а се говореше за справувањето на локалните власти со бегалците од Блискиот Исток и Африка.

Во таа насока, присутните делегати на состанокот посочија дека од особено значење би било на следните седници на ЗКК претставниците од локалната власт од нашата земја да стекнат што повеќе сознанија од искуствата на нивните европски колеги од области во кои сега тие најмногу се соочуваат со одредени предизвици. Притоа, беше посочена тема на справувањето со проблемот на дивите депонии, односно позитивните искуства со воспоставувањето на режим на депонирање, третман и селектирање на отпадот. Исто така, како особено актуелна за скопските, но, исто така, важна и за другите општини е темата за справувањето со ризици од поплави, третман на земјиштето и

KRYETARI I KOMUNËS SË SHITIPIT U ZGJODH PËR BASHKË-KRYESUES NË KPK

Bllagoj Boçvarski, kryetari i komunës së Shtipit është bashkë-kryesuesi i ri i palës maqedonase, në Komitetin e përbashkët konsultativ midis Republikës së Maqedonisë dhe Komitetit të rajoneve të Bashkimit Evropian (KPK). Kështu vendosi përbërja e re e delegatëve të trupit në fjalë, në mbledhjen që u mbajt më 16 shkurt, 2018, në hapësirat e Bashkësisë. Të pranishmit u informuan me strukturën organizative të KPK, me mënyrën e punës së tij dhe aktivitetet të cilat i ndërmerr. U përmend se KPK numëron gjithsej 22 delegatë, respektivisht nga 11 delegatë nga të dyja palët, me ç'rast u zgjodhën edhe zëvendësit e tyre të cilët marrin pjesë në punën e trupit në kushte të mungesës së tyre. Delegatët dhe zëvendësit zgjedhën nga radhët e kryetarëve dhe këshilltarëve. Delegatët dhe zëvendësit e tyre, nga vendi jonë, u zgjodhën në seancën e tretë të Bordit drejtues të BNJVL-së, të mbajtur në dhjetor, vitin e kaluar.

Trupi në fjalë, në nivel vjetor mbaj dy seanca, nga të cilat njëra në Bruksel, ndërsa tjetra mbahet në vendin tonë, ndërsa seancat i zhvillojnë dy bashkë-kryesuesit, nga një nga dy palët. Në çdo seancë debatohet dhe bisedohet për tema kryesore nga të cilat njëra çdoherë i përket rolit të pushteteve lokale dhe avancimit të vendit tonë për anëtarësim në BE, ndërsa tema e dytë e dedikohet sfidave aktuale me të cilat ballafaqohen komunat te ne dhe në BE. Në funksionimin dhjetëvjeçar të Komitetit të përbashkët konsultativ shqyrtohen shumë tema të ndryshme dhe atë më së shumti në fushën e financimit të vetëqeverisjes lokale, shfrytëzimi i fondeve evropiane, furnizimet publike, ndërsa u fol edhe për menaxhimin e pushteteve lokale me refugjatë e Lindjes së afërt dhe Afrikës.

Në këtë drejtim, delegatët e pranishëm në mbledhje përmendën se mjaft e rëndësishme do të ishte në seancat e ardhshme të KPK përfaqësuesit e pushtetit lokal nga vendi të fitojnë informacione nga përvojat e kolegëve evropian nga lëmenjtë të cilët ata më së shumti ballafaqohen me sfida të caktuara. Pastaj u përmend tema e menaxhimit me problemet e deponive të zeza, respektivisht përvoja pozitive në vendosjen e një regjimi të deponive, tretman dhe selektim të mbeturinave. Gjithashtu si mjaft aktuale për komunat e Shkupit por edhe komuna tjera është tema për menaxhim me rreziqet nga vërshimet, tretmani i tokës dhe pyjeve dhe rregullimi i kanaleve, u përmend se është kryer analizë e caktuar,

шумите и регулирање на канали. Беше изнесено дека се направени одредени анализи, односно изготвена е студија, во која се утврдени црните точки во Скопскиот плански регион, места на кои треба да се преземат соодветни активности за превенирање од евентуално нови кризи за населението од поплави.

Присутните беа информирани дека состанокот на ЗКК е предвиден за првата половина на мај, во Брисел и дека по утврдувањето на заедничката тема, стручната служба на ЗЕЛС ќе обезбеди поддршка за делегатите и за реализацијата на целиот настан.

ЛИЦЕНЦИРАНИ ДЕСЕТ ЕВАЛУАТОРИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА НОВАТА ЕДИЦИЈА НА СТАНДАРДОТ НА БФЦ ЈИЕ

Регионалната мрежа за сертификација на општини и градови со поволно деловно опкружување (БФЦ ЈИЕ), по двегодишно спроведување на процесот на сертификацијата во земјите од Југоисточна Европа, а со цел подобрување и прилагодување на регионалниот и локален економски напредок, ја подготви и издаде третата едисија на Прирачникот за сертификација на БФЦ ЈИЕ. Новата едисија на стандардот содржи 68 поткритериуми, во рамки на 10 ревидирани критериуми, во кои се опфатени конкретни измени и усогласувања на документацијата на земјите-членки на мрежата на БФЦ ЈИЕ, во постапка на сертификација. Со развој на платформата на БФЦ ЈИЕ (www.bfc-see.org), поддржана од Советот за регионална соработка (RCC) и Отворениот фонд за модернизација на општински услуги (GIZ ORF MMS), овозможена е и автоматизација на целокупниот процес.

Целта беше стручната содржина и постојните критериуми да се унапредат, поради што Регионалниот технички секретаријат, во соработка со техничките секретаријати од земјите-членки на мрежата на БФЦ ЈИЕ (Македонија, Србија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Црна Гора), во текот на минатата година, организираа низа состаноци со партнерите во процесот и со сите релевантни соговорници во регионот: претставници на работни тела на мрежата на БФЦ ЈИЕ, сертифицирани општини и градови, стопанственици, проверувачи и стручни лица од областа на локалниот економски развој и стандардизација. На тој начин, во следниов период, општините кои ќе се пријават да се стекнат со сертификатот на БФЦ ЈИЕ, ќе ги користат упатствата утврдени во новата едисија на Прирачникот, а целиот процес на собирање и доставување на доказниот материјал ќе се одвива по електронски пат.

respektivisht është bërë studim, në të cilin janë përcaktuar pikët e zëza në Rajonin planifikues të Shkupit, respektivisht vendet në të cilat duhet të ndërmerren aktivitete adekuate për parandalimin e krizave të reja eventuale për të mbrojtur popullatën nga vërshimet.

Të pranishmit u informuan se mbledhja e KPK është parashkuar për gjysmën e parë të majit, në Bruksel dhe se pas përcaktimit të temës së përbashkët, shërbimi profesional i BNJVL-së do të sigurojë përkrahje për delegatët dhe për realizimin e mbarë ngjarjes.

U LICENCUAN DHJETË EVALUATORË PËR ZBATIMIN E EDICIONIT TË RI TË STANDARDIT BFC EJL

Rrjeti rajonal për certifikim të komunave dhe qyteteve me ambient miqësor ndaj biznesit (BFC EJL), pas zbatimit dyvjeçar të procesit të certifikimit në vendet nga Evropa Juglindore, ndërsa me qëllim të përmirësimit dhe përshtatjes së avancimit rajonal dhe lokal, përgatiti dhe botoi edicionin e tretë të Doracakut për certifikim BFC EJL. Edicioni i ri i standardit përmban 68 nënkritere në kuadër të 10 kritereve të reviduara në të cilat janë përfshirë ndryshime dhe harmonizime konkrete të dokumentacionit të vendeve anëtare të BFC EJL në procedurën e certifikimit, ndërsa me zhvillim të platformës BFC EJL (www.bfc-see.org), të përkrahur nga Këshilli për bashkëpunim rajonal (RSS) dhe Fondi i hapur për modernizimin e shërbimeve komunale (GIZ ORF MMS), është mundësuar edhe automatizim i mbarë procesit.

Qëllimi ishte që përbërja profesionale dhe kriteret ekzistuese të avancohen, për ç'arsye Sekretariati rajonal teknik nga vendet e BFC EJL (Maqedonia, Serbia, Bosnja dhe Hercegovina, Kroacia dhe Mali i Zi), gjatë vitit të kaluar, organizoi një varg mbledhjesh me partnerët në proces dhe me të gjithë bashkëbiseduesit relevantë në rajon: përfaqësuesit e grupeve punuese të BFC EJL, të certifikuar edhe në procesin e certifikimit të komunave dhe qyteteve, afaristëve, kontrolluesve dhe profesionistëve në lëminë e zhvillimit ekonomik lokal dhe standardizim. Në këtë mënyrë, në periudhën e ardhshme, komunat të cilat do të paraqiten të marrin këtë certifikatë do të shfrytëzojnë udhëzuesit e përcaktuar në edicionin e ri të Doracakut, ndërsa i mbarë procesi i mbledhjes dhe parashtrimit të materialit dëshmuar do të zhvillohet në mënyrë elektronike.

Si pjesë e zbatimit të procesit për implementimin e

Како дел од спроведувањето на севкупниот процес за имплементација на Програмата на БФЦ ЈИЕ, ЗЕЛС изврши обука на евалуатори и нивно тестирање, според новиот Прирачник- Едиција III, со што, како акредитирана организација на Националниот тело за сертификација БФЦ ЈИЕ за Македонија (ЗЕЛС и Сојузот на стопански комори на Македонија –ССК), се здоби со нови десет евалуатори кои ќе бидат вклучени во процесите на сертификација и ре-сертификација на единиците на локалната самоуправа во Република Македонија.

Programit BFC EJM, BNJVL zbatoi trajnim dhe testim sipas Doracakut të ri - Edicioni III, me ç'rast, si organizatë e akredituar e Trupit nacional për BFC EJM për Maqedoninë (BNJVL dhe Lidhja e odave ekonomike të Maqedonisë - LOE), fitoi dhjetë eвалуаторë të ri të cilët do të jenë të përfshirë në proceset e certifikimit dhe ricertifikimit të njërive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë.

БФЦ ЈИЕ - стандард за ефикасна администрација и поволна инвестициска клима

Сертификацијата на општини со поволно деловно опкружување во Југоисточна Европа (БФЦ ЈИЕ) е единствена програма за подобрување и усогласување на условите за бизнис, поттикнување на економската соработка и привлекувањето нови инвестиции во регионот на Југоисточна Европа. БФЦ ЈИЕ е печат на квалитет, препознаен во меѓународни рамки, како показател за ефикасна локална администрација и поволна инвестициска клима во Југоисточна Европа.

Од 2012 година, на БФЦ ЈИЕ програмата ѝ пристапија повеќе од 80 локални самоуправи од регионот, односно до почетокот на оваа година, 35 локални самоуправи се здобија со сертификат на општина/град по мерка на стопанството: Бања Лука, Бихаќ, Бјелина, Босанска Крупа, Горажде, Градачец, Јабланица, Котор Варош, Мркоњиќ Град, Нови Град Сараево, Посушје, Предор, Сански Мост, Тешањ, Теслиќ и Жепче од Босна и Херцеговина; Бјеловар, Црквеница, Иванец, Јастребарско и Кострена од Хрватска; Богданци, Гази Баба, Град Скопје, Струмица, Штип и Велес од Македонија; Лесковац, Нови Сад, Панчево, Пирот, Рума, Сомбор, Стара Пазова и Шабац од Србија.

Standardi BFC EJM për administratë efikase dhe klimë të volitshme investuese

Certifikimi i komunave me ambient të volitshëm për biznes në Evropën Juglindore (BFC EJM) është programi i vetëm për përmirësimin dhe harmonizimin e kushteve për biznes, nxitjen e bashkëpunimit ekonomik dhe tërheqjen e investimeve të reja në rajonin e Evropës Juglindore. BFC EJM është vulë për cilësi, e njohur në korniza ndërkombëtare si tregues për administratë efikase lokale dhe klimë të volitshme për investim në Evropën Juglindore.

Nga viti 2012, në programin BFC EJM aderuan më shumë se 80 vetëqeverisje lokale nga rajoni, respektivisht deri më vitin 2017, 35 fituan certifikatën e komunës/qytetit sipas masës së ekonomisë: Banja Luka, Bihac, Bosanska Krupa, Gradazhdje, Gradanca, Jablanica, Kotor Varosh, Mërkoniq Grad, Novi Grad Saraevo, Posushje, Predor, Sanski Most, Teshanj, Tesliq dhe Zhepçe nga Bosnja dhe Hercegovina; Bjelovar, Cërkvenca, Ivanec, Jastrebarsko dhe Kostrena nga Kroacia; Bogdanci, Gazi Baba, Qyteti i Shkupit, Strumica, Shtipi dhe Velesi nga Maqedonia; Leskovac, Novi Sad, Pančevo, Pirot, Ruma, Sombor, Stara Pazova dhe Shabac nga Serbia.

СЕРТИФИЦИРАНИТЕ ОПШТИНИ ДОБИВААТ МОЖНОСТ ЗА ИНТЕНЗИВИРАЊЕ НА ПАРТНЕРСТВОТО СО СТОПАНСТВЕНИЦИТЕ

Општините кои се стекнаа со БФЦ ЈИЕ сертификатот ја добиваат можноста за пристап и поддршка за воспоставување поквалитетна интеракција со јавниот и приватниот сектор, преку создавање развојни партнерства, за остварување на комерцијални цели на претпријатијата, но и за креирање подобар деловен амбиент во општината. Остварувањето на иницијативата, пред сè, се однесува на користење на програмата од европските земји, кои поддржуваат развојна соработка помеѓу јавниот сектор и приватен партнер, компанија која сака да инвестира, или,

КОМУНАТ Е CERTIFIKUARA FITOJNË MUNDËSI PËR INTENSIFIKIM TË PARTNERITETIT ME AFARISTËT

Për komunat me certifikatë BFC EJM mundësohet qasje dhe përkrahje për vendosjen e një interakcioni më cilësor të sektorit publik dhe privat përmes krijimit të partneriteteve zhvillimore, lidhur me realizimin e qëllimeve komerciale të ndërmarrjeve por edhe për krijimin e ambientit më të mirë për biznes në komunë. Realizimi i iniciativës, para se gjithash, i referohet shfrytëzimit të programit të vendeve të BE-së të cilat përkrahin bashkëpunimin zhvillimor midis sektorit publik (në këtë rast të Qeverisë gjermane) dhe partnerit privat, kompani e cila dëshiron të investojë ose t'a

пак, да го прошири/унапреди своето деловно работење. Програмата на германската Влада - DeveloPPP дава целна поддршка на приватните инвестиции и вклучување на приватниот сектор во развојни прашања на локалната заедница и поддршка на дејностите на кои тие им припаѓаат. Во таа насока, ЗЕЛС во соработка со сертифицираните општини организираше тркалезни маси, каде претставниците од општините, стопанствениците кои работат на територијата на локалната власт, како и претставници од јавниот сектор, се запозна со основите на програмата DeveloPPP, условите за воспоставување развојни партнерства со стопанството, можните полиња на соработка во рамките на програмата, како и со процесот на аплицирање и реализација на развојни партнерства (DPP).

Вакви средби досега беа организирани во Општина Богданци (на 26 јануари, 2018 година) и во општина Гази Баба (21 февруари, 2018 година). Во следниов период ќе бидат организирани средби во уште двете сертифицирани локални власти од нашата земја: градот Скопје и Општина Штип. Преку отворен дијалог учесниците дискутираа за потенцијалните теми и партнерства кои може да бидат поддржани од страна на DeveloPPP и сличните програми со конкретна помош од БФЦ ЈИЕ мрежата.

зgjërojë /аванçojë punën e saj afariste. Programi i Qeverisë gjermane - DeveloPPP jep një përkrahje të plotë investimeve private dhe përfshirjen e sektorit privat në çështjet zhvillimore të bashkësisë lokale përkrahjen e veprimtarive të cilave i takojnë.

Në këtë drejtim, BNJVL në bashkëpunim me komunat e certifikuar organizoi tryeza të rrumbullakëta, ku përfaqësuesit e komunave, afaristët të cilët punojnë në territorin e pushtetit lokal, si dhe përfaqësuesit e sektorit publik u informua me bazat e programit DeveloPPP, kushtet për vendosjen e partneriteteve zhvillimore me biznesit, fushat e mundshme të bashkëpunimit në kuadër të programit, si dhe me procesin e aplikimit dhe realizimin e partneriteteve zhvillimore (DPP).

Takime të këtilla u organizuan në komunën e Bogdancit (më 26 janar, 2018) dhe në komunën e Gazi Babës (21 shkurt, 2018). Në periudhën e ardhshme do të organizohen takime edhe në nëntë pushtete lokale të certifikuar nga vendi jonë: Qyteti i Shkupit dhe komuna e Shtipit. Përmes dialogut të hapur pjesëmarrësit diskutuan për temat potenciale dhe partneritetet të cilat mund të përkrahen nga ana e DeveloPPP dhe programet e ngjashme me ndihmë konkrete nga rrjeti BFC EJM.

„ОДРЖЛИВ УРБАН РАЗВОЈ ВО ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА“ - ТЕМАТА НА СИМПОЗИУМОТ НА ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ, ВО ВИЕНА

„Одржлив урбан развој во Југоисточна Европа“ беше темата на дводневниот симпозиум на градоначалници, што се одржа во Виена (Австрија) на 26 и на 27 февруари, 2018 година, во организација на Програмата за урбано партнерство, на Канцеларијата на Светска банка (Австрија) (UPP III), на Федералното министерство за финансии на Австрија и на градот Виена. На овој настан, на кој присуствуваа околу 150 функционери од локално и од централно ниво од земјите од Југоисточна Европа, учество зедоа и градоначалниците на општините: Велес, Гостивар, Желино, Илинден, Кочани, Крива Паланка, Струмица, претставници од општинската администрација, извршната директорка на ЗЕЛС и претставници од граѓански организации од земјава.

На симпозиумот беше означен почетокот на третата фаза од „Програмата за урбано партнерство“, при што беа презентирани планираните или реализираните реформи и иновации во градовите во областа на урбанистичко планирање и управување со земјиштето, со посебен осврт на ‘паметните градови’, финансиските импликации и учеството на граѓаните во овој процес и јакнењето на процесите на децентрализација во земјите од ЈИЕ. Беа претставени

„ЗHVILLIM I QËNDRUESHËM URBAN NË EVROPËN JUGLINDORE“- ТЕМА Е СИМПОЗИУМИТ ТË КРЪЕТАРËВЕ ТË КОМУНАВЕ, NË VJENË

„Zhvillim i qëndrueshëm urban në Evropën Juglindore“ ishte temë e simpoziumit dyditor të kryetarëve të komunave, që u mbajt në Vjenë (Austri) më 26 dhe 27 shkurt, 2018, në organizim të Programit për partneritet urban, e Zyrës e Bankës botërore (Austri) (UPP III), e Ministrisë federale për financa të Austrisë dhe të Qytetit të Vjenës. Në këtë ngjarje, në të cilën morrën pjesë rreth 150 funksionarë në nivel lokal dhe qendror nga vendet e Evropës Juglindore, morrën pjesë edhe kryetarët e komunave: Veles, Gostivar, Zhelinë, Ilinden, Koçanë, Kriva Pallankë, Strumicë, përfaqësues të administratës komunale, drejtori ekzekutiv i BNJVL-së dhe përfaqësuesit e organizatave civile në vend.

Në simpozium u emërua fillimi i fazës së tretë nga „Programi për partneritet urban“ me ç’rast u prezantuan reformat e planifikuara dhe të realizuara në qytetet në lëminë e planifikimit urbanistik dhe menaxhimi me tokë, me kthim të veçantë në qytetet e „zgjuara“, implikimet financiare dhe pjesëmarrja e qytetarëve në këtë proces dhe përforsimi i procesit të decentralizimit në vendet e EJM. U prezantuan mësimet e mësuara dhe

научените лекции и искуства од проектите, што ќе помогнат во натамошното подобрување на оваа програма.

Во таа насока, добрите практики во управувањето во урбанизмот ги презентираше градот домаќин - Виена, но и другите градови и општини, меѓу кои и претставниците од нашата земја. Градоначалникот на Општина Велес, Аце Коцевски, своите искуства и ставови ги претстави на панел дискусијата „Лидерство во градовите: кон поголема општествена одговорност и подобра испорака на услугите“, а излагање имаше и на панел дискусијата „Финансирање и поддршка на процесот на децентрализација во земјите на Југоисточна Европа“. Излагање на дискусијата за финансирање и поддршка на децентрализацијата имаше и градоначалникот на Општина Илинден, Жика Стојановски.

На овој симпозиум, градоначалниците, претставниците од здруженијата на локалните власти и од здруженијата на граѓани имаат можност да разменат искуства и идеи и да иницираат соработка и во други области од локалното живеење.

përvojat e projekteve, që do të ndihmojnë në përmirësimin e mëtejshëm të këtij Programi.

Në këtë drejtim, praktikata e mira në menaxhimin me urbanizmit i prezantoi qytetin nikoqir – Vjenë, por edhe qytetet dhe komunat tjera midis të cilave edhe përfaqësuesit e vendit tonë. Kryetari i komunës së Velesit, Ace Kocevski përvojat dhe qëndrimet e tij i prezantoi në panel-diskutim „Financimi dhe përkrahja e procesit të decentralizimit në vendet e Evropës Juglindore“. Fjalim në diskutimin për financim të përkrahjes së decentralizimit pati edhe kryetari i komunës së Ilindenit, Zhika Stojanovski.

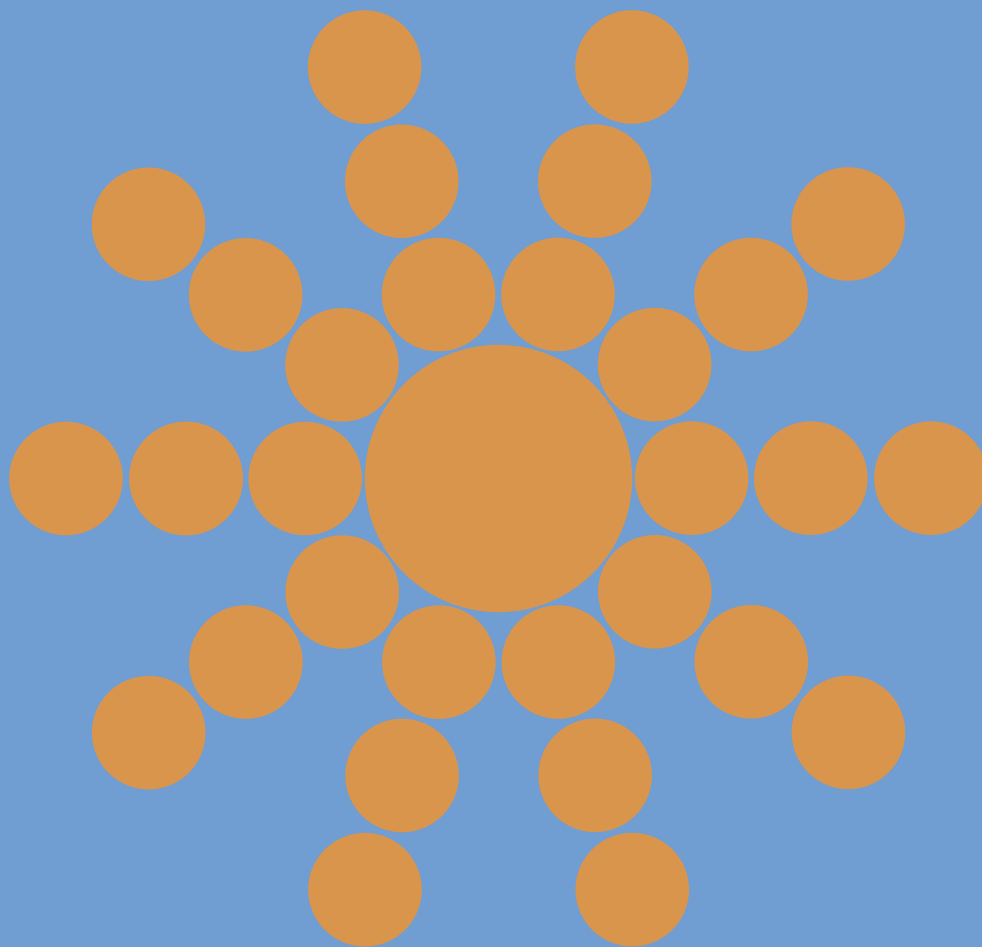
Në këtë simpozium, kryetarët e komunave, përfaqësuesit e shoqata të pushteteve lokale dhe nga shoqatat civile patën mundësi të shkëmbejnë përvoja dhe ide dhe të inicohet bashkëpunim edhe në lëmenjtë tjera në punën lokale.

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES
LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ:

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

INFORMACIONE PËR KONTAKT:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | faks: +389 (0)2 30 61 994
rr. „Kopenhagenska” nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk